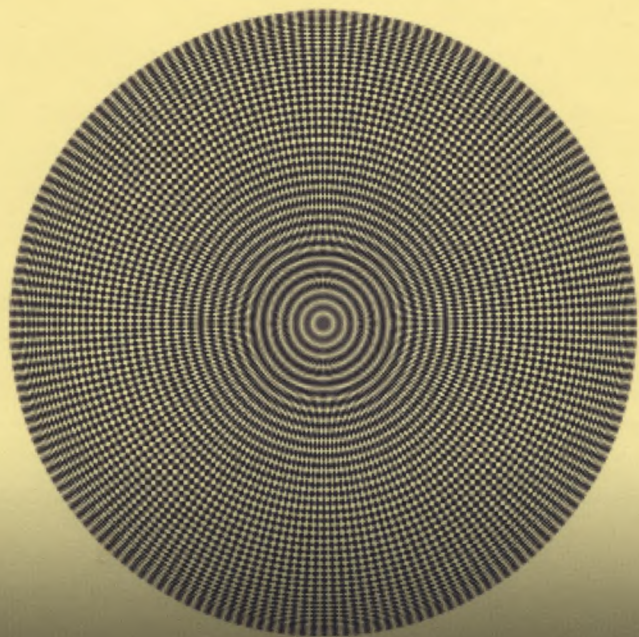

MB
301.749

ORPHEUSZ
KIADÓ

Csontos János
Húszezer nap

Csontos János
Húszezer nap

A kötet a Kulturális és Innovációs Minisztérium
támogatásával jelent meg.

KULTURÁLIS ÉS INNOVÁCIÓS
MINISZTERIUM

Válogatta és az utószót írta:
RÓZSÁSSY BARBARA

© CSONTOS JÁNOS JOGUTÓDJA, 2023

© ORPHEUSZ KIADÓ, 2023

MB 301.769

2024

CSONTOS JÁNOS
Húszezer nap

Orpheusz Kiadó
2023

Kezdetben volt

a kisvonat, a keskenyközű prolivasút játékmozdonya, amelyből sistergett a gőz, és karcsú kéménye pöffelgte ki a világ összes felhőjét, de a bárányszerű felhőket mindenképpen, legalábbis így hittük az unokaöcsémmel, akivel gyakorta összevitatkoztunk, melyikünkre hasonlít inkább a szeretett gőzmozdony, amely már a somsályi kitérőnél fűtött nekünk: figyelem, jövök, érkezem, most hagytam el Vanyicsot, most Gubonnát, most vágok át a kenderföldeken, szóljatok apátoknak, hogy induljon, ha nem akar elkésni a munkából, és mi rohantunk szólni, vittük a kiszolgált aktatáskát, benne az anyánk csomagolta elemózsiával, míg apánk a kabátot cibálta magára, a kapuban pusztit kunyeráltunk, hosszan integettünk, majd szaladtunk a ház végébe, mert onnét néhány pillanatra még láthattuk, amint az anakronisztikus ingyenvonat eltűnik Kisbolyokalja felé, s ilyenkor végtelenül szomorúak lettünk, nem vidított fel se rágógumi, se pezsgőpor, csak az tartotta bennünk a lelket, hogy holnap is nap lesz, apánk megint megy dolgozni, s igen, jön majd a kisvonat is, világnagyot fűt a somsályi kitérőnél, és mi futunk, rohanunk szólni, hogy jön, jön, mindjárt itt lesz, és visszük nagy boldogan a viharvert aktatáskát, és így viszik majd a mi gyerekeink is, ha mi leszünk a nagyok és ők a kisfiúk, és ez így lesz jól, mert ez az élet rendje, a fő fő bizonyosság, hogy a gőzmozdony mindennap fűtüljön a somsályi kitérőnél, az apák magukra cibálják a kabátot, a fiaik vigyék a táskát és pusztit kunyeráljanak a kapuban, és ez soha nem is lesz másképp, s ezt híve már a pezsgőpor is jobban esett a nyelvünknek, s nemigen értettük, mikor egy

nap nagyapánk azt találta mondani a kisvonatról: a reakció adta, a demokrácia elvette, míg aztán egyszer megjelentek házunk előtt a nagy csuklós Ikarusok, a kisvonat utoljára zakatolt végig a kenderföldeken, kurtán füttyentett a som-sályi kitérőnél, a masiniszta özvegy édesanyjának fekete nagykendőjét akasztotta a kéményre gyászlobogóul, s mi könnyek nélküli sírással néztük a szomorú vonulást, mert egyszerre valahogy elillant múlt és jövő, és hirtelen a bárányfelhők is megfogyatkoztak az égen.

Naphosszat fociztunk,

kergettük a bőrt a tűző napon, barnán és mezítláb, nem törődve a kánikulával és a portyázó méhekkal, túl az esti hatos fújáson is, amikor apánk feléhez jutott a délutános műszaknak az ózdi hengerműben, amikor a Marton-hegy mögött, valahol Hétesben önteni kezdték a salakot, rózsaszínre mázolvá a horizontot, kísértetiesre festve a kopár domb sziluettjét s a búbján a keresztet, ahonnan szomorúan nézett le a futballpályára a Megfeszített, szomorúan, hogy mi csak focizunk naphosszat, és talán eszünkbe se jut az ő kálváriája, csak akkor sandítunk fel rá két csel között a szemünk sarkából, ha önteni kezdik a salakot, ösztövéralakja körül bíbor az ég, s egy pillanatra azt hisszük, hogy ez már a világvége, az elszámolás, hiszen keleten alkonyodik, de aztán nyugat felé pillantunk, és Hárslápa felett is pirul az ég, megnyugszunk és hatalmas bombát eresztünk meg a bal felső ficakba, aztán anyám füttyentett a kapuból, két ujjal, ahogyan csak ő tudott, a többieket legfeljebb bekibálták, leripatolt bennünket az egész napos portól, ennünk adott, panaszkodott, hogy már megint nem látja miattunk a filmet, s mi leültünk a tévé elé, hogy szórakozva készüljünk fel az Életre, az életre, amely nem a futball szabályai szerint működik, ahol naphosszat gürizünk majd, kergetjük a pénzt, a szerelmet, az érvényesülést, sápadtan és árnyas zugokat keresve egy futó hűsölésre, szidva a kánikulát, a szűnyogokat és az inflációt, túl a ki tudja hányadik infarktuson is, míg egyszer megfeszülünk, elpirul körülöttünk az ég, és tudjuk, hogy itt az elszámolás, mert a Hárslápa felett kél a nap és a Marton felett nyugszik, nem értünk öntik

a salakot, hanem belőlünk, és senki sincsen, aki két ujjal befüttyögne a kapuból, hogy leripatoljon, megvacsoráztasson és odaültesse a tévé elé bennünket, hogy szórakozva készüljünk fel az új életre, mert nincs új élet, ez az egyetlen van, amit elégetünk, eltékozunk vagy feláldozunk, hogy aztán szomorúan nézzünk le a domb búbjáról a futballpályára, ahol mezítlábas, barnára sült kölykök fociznak nap-hosszat, s csak akkor sandítanak fel ránk két csel között a szemük sarkából, ha Hétesben önteni kezdik a salakot.

A boncterem kékes fénye

kísértetiesen világította be az estét, rekedten károgtak a varjak, megborzongtak a klinikai hársak, és közelebb bújtak hozzánk a lányok, hogy aztán megint eltávolodjanak tőlünk a Szülészet tájékán, s csak este, a tizenegy órai vilanyoltás után méltassanak megint figyelemre bennünket a kollégium lépcsőfordulóiban, a Benczúr falai ilyenkor szemérmesen simultak a hátunkhoz, a földszinten szemérmetlenül hortyogott a részeges portásnő, gumifáslis lába egy jobb sorsra érdemes széken nyugodott, a kapun ki-be járt a szerelem és a Biogál romlottbableves-szaga, reggelente még az egyetemre is utánunk jött, beleivódott a ruhánkba, a hajunkba, a bőrünkbe, s ha törülközőnket a derekunk köré csavarva félmeztelenül levonultunk a harmadikról a földszinti zuhanyzóba, hogy lecsutakoljuk magunkat, fölfelé jövet mindig megélénkültek a lányszintek folyosói, mert a hajunkból és a bőrünkéből kimosta ugyan a víz a bablevesszagot, de bennünk maradt a beléjük ivódott szerelem, ami félnapos beszélgetésekbe sodort a villamosmegállóban, köröttünk a tócsák hol felragyogtak, hol zápor korbácsolta őket, és bolonddá is tett a szerelem, mert bugyuta dalokat harsogva csellengtünk a hópaplan alá bújt klinikákon, dermedt ujjaink ráfagytak a gitár húrjaira, de mi önfeledten koncerteztünk a boncterem kékes reflektorfényében, harsányan, hogy még a varjak is abbahagyták a torokköszörülést, s fene jókedvünk csak akkor hagyott alább, mikor a bőrünket levedleni kényszerítettek, s akkortól fogva kihaltak a lépcsőfordulók, józan életű lett a portásnő, fürdőköntöst öltöttünk a zuhanyozáshoz, idegesített az eső és a hidegtől

lehangolódott gitár, mindent átjárt a romlottbableves-szag,
megborzongatott bennünket a boncterem kékes fénye,
a varjak ellepték a hársakat, mégsem bújhattunk oda senki-
hez, s a Szülészeti táján csak még jobban elszorult a szívünk.

Fekszem a műtőasztalon,

lelkemen terjengő zsibbadás, lám, már hat is az injekció, gondolom, körülöttem fehér ruhás jószellemek és zöld lebernyeges démonok, szívemet megfekszi a csüggedés, akár testem a műtőasztalt, lekötözve karom és akaratom, szerepükből kizökkent női ujjak csodálkoztatnak rá a tartaléksorba szorult életre, mert hiába a rutin, hiába a szenvtelenség, mégiscsak egy élő organizmus fekszik a műtőasztalon, pórusain ki-be jár a félelem, sejtjei között riadóláncban terjed a megváltó zsibbadás, ami utat enged a fémek fiesztájának, az önfeledt roncsolásnak, a jóakarató inkvizíciónak, fekszem az asztalon, szöveteimben akkurátusan munkálkodik a természettudomány, recsegve nyílnak meg a sejtfalak, a gátszakadás után dübörögve zúdul le a kincstári lepedőre a vörös Niagara, a zöld démonok sosemvolt koreográfiára lejtenek körülöttem, s hiába a megváltó injekció, hiába a zsibbasztás, nincs teljes megváltás: a műszerek a húsomba harapnak, a hideg tárgyilagosság forró szenvedelemmé fajul, az orvostudomány paradicsomából testem lesüllyed a pokol misztériumába, ahová ha megérkezünk, lesz sírás és fogak csikorgatása, és van is sírás, és csikordulnak is a fogak, pattogzik rólunk a zománc és rólunk a férfiaság, s csak fekszünk a műtőasztalon, roncsoltan és megalázottan, kifosztva a fájdalomtól és a fájdalomból, némán és már könnytelen, készen is vagyunk, hallatszik fölülről, valaki megtörli a homlokát, valahol a műszereket mossák, valami unottan csobog, a falak elmozdulnak, és a tárgyak önálló életre kelnek, de mi csak fekszünk a műtőasztalon, lábunkat

unottan nyaldossák a Styx habjai, és fogaink között kétségbeesetten szorongatjuk a vérrel kialkudott, kínnal megszolgált haladékokot.

Tavas

(Györgyinek, 1982)

A mezőn künn, egy szökkenésnyire
egy latyakemlékű pocsolyától
megmozdult a levegő, s kábán-csapongva
útvárá indult az idei szél.
Rügyígéretű bokrok bókoltak,
kiéremesült fákat hajoltak meg előtte,
amerre önfeledten elszekerezett,
s fogadjistenként,
forgószél gyanánt pukedlizett
a darabos-virgonc tavaszi ígért,
porgúlakat hagyva a dűlőutakon.
Áttörve a kimódolt erdősávokon,
szeleburdi hódítóként viharzott be
az éji város kihalt utcáira,
s mindennemű ellenállás nélkül
vette birtokába a néptelen játszótereket.
Szürke panelek között cikázott,
feltekeredett az ostor nyelekre,
s kiszámolást játszott a kereszteződésekben
sárgán villogó emberi mementóval.

(Húgocskám, látod, ez itt a mező.
Ha jön a tavasz, a virághímező,
szelek ébrednek alkonyat előtt,
s mederbe hajtják a szétterült időt.
Ez itt a város. A mi otthonunk.
Légy te is boldog, hogy itt lakhatunk,

s ne építs magadnak színekből hidat.
Álmodd a falakra szép álmaidat.
Kis húgom, látod, ez itt én vagyok.
Nézz meg jól: ilyenek vagyunk mi, nagyok.
Szél voltam én is, ki pusztákon lohol –
s látod, egyszer minden szél meglakol.)

A park hűvösébe terelt délután
álmosan gubbaszt a festett padokon.
Csontjainkba meszesedett rossz szokásaink
zárványait már szívünkre se vesszük
(biztos van horizont a palánk mögött),
s derűs trombózisunk lábon kihordjuk.
Tavasza van, milyen örömdetes!
Friss illatok (harasztot égetnek) csapódnak
mindenható orrlikainkba,
s bennük jelképpé lényegülnek.
A szaunából kilépő apád is lehetne,
maga előtt kormányozza sörpocakját –
fényesült szemekkel bámulod, hiszen
huszonegynéhány tavasz múltával
akár te is lehetnél az apád.
Itt lófrál köztünk a szél, a tavaszi:
apját, az öreg rémhírterjesztőt
száműzték kevésbé exponált vidékre –
téli fergeteg ne papoljon szerelemről.

(Kedvesem, látod, ez itt a tavasz.
Cinkos vigyorral minékünk falaz:
önként megnyílnak szárnyas ablakok,

s megcsillannak az akváriumok.
Föl-le úszkálunk, hallgatag halak,
megfogan bennünk egy-egy gondolat,
aztán lenyeljük, s arrébb surranunk.
S néha az üvegfalnak koccanunk.
Kedves, látod, a víz már partra vet.
Keressünk egy szélárnyékos helyet,
s nézz föl az égre, a tavasz hogy dühöng –
addig én szépen, csendben eltűnök.)

Gyermekkor
(Györgyinek)

Elcsépelésre váró kazlak.
Górévár labirintusa.
Árvizei monszun-tavasznak.
Futballpályán fiútusa.

Tarlópukkasztott gumilabdák.
Végenincs bicskaversenyek.
Távlat. Verőfény. Semmi hapták.
Susinkázás. Tágas terek.

Dendelezés és kétszerkettő.
Regatták rozsdás vizeken.
Strandmedencének mosóteknő.
Táj, hol semmi sem idegen.

Nagyapád ócskavas-halomja.
Mamád tyúkja: cire-cire.
Hitelbe kérők szeszre-szomja.
Kontó füzetbe, fecnire.

Leintettél torony-magasból.
Sötétlett akna-alagút.
Beláthatatlan volt az aggkor.
Örök-vasgyárban duda fújt.

Rezgett a cigánylányka melle.
Pofon csattant a ház mögött.
Léggömb akadt korhadt keresztbe.
Behatároltak körkörök.

Lopva körmölt ládányi versek.
Vérző alkony: az ég, ha ég.
Szeretteid, a drága nyersek.
„Szobakukac: nem jössz közénk?”

Füstben fürdött a nyárikonyha.
Rajzottak öngyilkos legyek.
Titokhálóban anyád kontya.
Bókoltak bódult bakterek.

Harsány kedély, megannyi talján.
Purparlé, olykor tettleges.
Hívó pogányok Isten balján.
Hit, hogy mégiscsak érdemes.

Origó volt a bögrecsárda.
Kimetszette a két patak.
Immár enyésző koordináta.
Apad-dagad, majd elfakad.

Cserepek

Cukros tejjel mondott anyánk jóéjt, és reggelre sült kolbászt
adott.

A vízért a falukútra jártunk, a kádban sárgás lé csobogott.
Szombatonként volt családi fürdés, befűtötték a lemezkazánt.
Fényes nappal lábujjhegyen jártunk, ha éjszakás volt éppen
apánk.

Kalitkában állt a samott-tégla, rocskákban a rozsdás szögvasak.
Traktorgumi-belsőkön hajóztunk, kamaszbőrnek nem ártott
a Nap.

Tízen harsogtunk a Talián-portán, büszkén: főutcán is
hallható.

Udvarunkon salakmotor parkolt, kapunk előtt búcsú-dáridó.
A sparheltnél, a fűszeres sámli-n mindig ott volt a cikória.
Felszabdalva a viaszkos vászon s rajta én, a hengerész fia,
körmölgettem a másnapi leckét. Füstöltek a részeg bakterok...
Miért, hogy e nyárikonyha-csárda az időben mégis felragyog?

Tündökletek

(Kovács Istvánnak és Rosonczy Ildikónak)

(gőté)

a labda túl jól jött lábra és én torokkal találtam el
átrepült a kapun át a kerítésen át az ismeretlen zónába
ott virított benn a nádasban így kényszerűen leállt a játék
egyszerűen nem tehettem meg hogy ne másszak utána
leereszkedtem a töltésen belecuppantam a lagymatag vízbe
lábszáramon vérvonalakat húzott a levelek éle
attól tartottam vérszopó piócák akaszkodnak rám
de a játékszeren egy miniatűr őskori lény sütkérezett
két ujjal fölsíppentettem feledve az elkószált lasztit
kis krokodil mutattam a csapatnak de valaki helyesbített
gőte

attól a pillanattól érdektelenné vált a végtelenített futball
nagyanyánk térszűrőjével vadásztunk a cakkosfarkú hullókre
uborkásüvegek falán át csodáltuk a történelem előtti időket
a lányok és asszonyok ijedeztek ha rájuk loccsantottuk a vizet
egész valónkat eltöltötte a legyűrhetetlen vadászszenvedély
kéttucat gyerek tapicskolt a töltés alatti nádasban
mind kifinomultabb módjait eszeltük ki a gőtefogásnak
a különlegesebb példányok adásvételére börze alakult
de másnap kedvenceink az alkalmi akvárium színén úszkáltak
hiába adtunk nekik akármilyen otthoni eleséget
nem bírják a bezártságot mondta valamelyikünk
ám akkorra már mind egy szálíg kipusztultak a nádasból
a lagymatag vízben csak érdektelen ebihalak fickándoztak
s mi visszatértünk a végeérhetetlen fociderbikhez

csak éjjelente álmodtunk furcsákat és félelmeseket
óriás gőtéek térszázúrókkal hadonásztak fölöttünk

(szitakötők)

vita sem lehetett afelől hogy élő helikopterek
propellerjük lehetővé tette a levegőben való lebegést
esetlen kvantummozgással változtattak helyet
és hallatlan bravúr volt fogságba ejteni őket
egyszer a kispatak partján már majdnem sikerült
óvatosan zártam össze két boltozatossá formált tenyerem
már odabenn zizegett a bőrrömet csiklandozva
és akkor hirtelen elvesztettem az egyensúlyomat
három méter magasból hengergőztem le egészen a patakig
a partján embermagasságú magvas csalánok nőttek
én meg egy szál kék tornagatyában húztam ki a nyarat
nem volt a testemnek egyetlen hólyagmentes pontja
sikításomra összeszaladtak a környék asszonyai
s csak hosszú napok múltán tudtam arra gondolni
vajon a szitakötő épségben visszatért-e a hangárjába

(hangyák)

egy hangyaboly jobb volt a legjobb kalandregénynél
szimultán történések egy ősi metropoliszban
órákon át tudtam nézni a tülekedő hangyahadat
mint cipelnek fenyőmagot és saját tojásaikat
hogyan kerülük ki egymást szisztematikusan
s mennyire sejtelmük sincs a felbolydult jövőről
ha majd széjjeltúrom fontoskodó társadalmukat

(denevérek)

a templompadlásra csak a legbátrabbak merészkedtek fel
a nagyszünetben átbújva az iskola léckerítésén
kardigánba burkolva hoztuk le a fiókdenevért
még ilyen ronda teremtményt utálkoztak a lányok
s mi titokban osztottuk a véleményüket
a bőregér gyámoltalanul pislogott a gyermekkaréjra
s észre sem vettük a hátunk mögött az igazgató bácsit
ő azt mondta gonoszak vagyunk de akkor becsöngettek
s engem egyedül küldött vissza a rusnya madárral
a boltívek most még félelmetesebben görbültek
s gyámoltalanul pislogtam a denevérek karéjában

(békák)

élővilágórán azt mondták a békák kényes állatok
úgy ragaszkodnak a tiszta vízhez akár a lovak
inkább kipusztulnak de sohasem alkusznak meg
ezen aztán eltűnődtem a rozsdás patak partján
amibe belezúdult a lemezgyár minden szennye
azt gondoltam vagy a tudomány csal vagy a szemem
kövér békák vetették magukat a sötétbarna trutyiba

(verebek)

akkor még mindenfelé szürke verebek ugráltak
pontosan tudtuk hová szeretik rakni a tojásaikat
a cséplés után a páston maradt szalmakazalba
vagy az indiánsátornak használt górévárba

nem volt gond bármikor kézbe kaparintanunk őket
ilyenkor megadóan pihegve várták sorsuk alakulását
egy nap az unokaöcsém karácsonyi csillagszóróra bukkant
szorosan a veréb lábára drótoztuk majd meggyújtottuk
a szerencsétlen madár üstökösként húzott el a falu fölött
egy idő után döbbenten követtük a hullócsillagot
a veréb fészkére tért s nagy lánggal égett a kazal

(méheek)

azon a nyáron én nyertem a sebesülési versenyt
a pályán mindenkinél több seb éktelenkedett a testemen
a talpunkon elszórt méhszúrások nyoma éktelenkedett
a virágzó lóherés gyepre nemcsak mi de ők is rájártak
utolsó erejükkal belénk eresztették mérges fullánkjaikat
de mi lehuppantunk és azonmód kioperáltuk őket
augusztus végére már harminckilencnél tartottam
ennyi múltó fájdalom nekem és ennyi elmúlás önekik

Altató apámnak

(1983)

Fújt a gyár, véget ért a műszak,
hazahozta csuklós batár,
vaspor után most végre fűszag
csiklandja orrát: zöld határ.

Bekapta könnyű kis ebédjét,
aztán a lap, a heverő,
s kapálni indult (nincs még fél négy)
a hengerész szántóvető.

Megtérve ólom minden tagja,
s alighogy tévézni ledült,
még a film előtt elaltatja
a szünetzenés Liszt-prelűd.

Hét tehén

(Apámnak, a hetvenötödikre)

Nálunk kolomppal jött az este,
világvégésen, félreverte,
s vártuk a kapuban epedve,
hogy vonul el – öcsém meg én –
kereken hetvenhét tehén.

Négy iksszel később, szolid gázzal
hajtok Hódoscsépányon által,
s szemben éppen a kultúrházzal,
az út szaggatott közepén
szembejön velem hét tehén.

Hová lett hetven? És a kecskék?
Elkószáltak vagy renyhén fejték?
Hiányukkal üzen a nemlét?
Hét tehénnel is annyi gond...
Világvégésen szólj, kolomp!

Fiúdal

(Az utolsó negyvensoros; 2002)

Anyám, eressz el végre engem:
hadd legyek már hűtlen fiad.
Bóklászom csak a végtelenben –
úgy lennék még távlatra vak.

Ne engedd könnyörgőre vennem:
árnyék vagyok már, sejtelem.
Törnék törvény betűje ellen –
barát sem érti rejtjelem.

Kijátszol rossz dimenziókat –
érzékeimben vagy jelen.
Hitem és kedvem egyre kókad:
gyermekké tett az értelem.

Anyám, eressz el végre engem:
gyűrnek napok és éjjelek.
Hagyd, hogy a kezed elengedjem –
így csak a Sátán kéjeleg.

Az elmúlás romlott szerelme
múlatlan öröm, égi kín.
Hasztalan tiltja józan elme:
virít a lét sétányain.

Olyan egyszerű, ócska képlet,
oly kézenfekvő, rossz recept:
programozni a boldog véget,
elcsalni időt, életet...

Anyám, eressz el végre engem:
dolgom van itt még, rengeteg.
Balgának kell és bölcsnek lennem;
szép a világ, e szörnyeteg.

Fizikáznom és hempergőznöm,
csiklándni selymes talpakat,
tiszavirágként keringőznöm,
roskadoznom egy csók alatt...

Ne hagyd, hogy legyűrjön a hitvány
esztétikum igézete;
botor hajóst, lehúz a nimvány –
pendülő érménk: fémzene.

Névnapok jönnek majd és számlák,
s eljön a nap is, léthatár.
Kicsit felöltöm még a kámzsát –
anyám, eressz el végre már!

A gyermekkor vége
(1983)

Intsél búcsút a gyermekkornak.

Hasztalan szemezel a Nappal:
zöld-lila-sárga gömböcskéit
holnapi futóknak tartogatja.

A homokvár nem atombiztos,
a matchboxokkal mások játszanak,
s az elvarázsolt kastélyt is
felgyújtotta egy irigy felnőtt.

Hát ne gyerekeskedj.

Odüsszeusz éneke

(1982)

Rebegtem bámész istenekhez
hideglelősen halk imát,
amidőn háborgott a tenger
s üzent értem az alvilág.

Öleltem könnyűvérű nimfát,
derékaljunk volt lágy fövény;
reggelre társaim rőfögtek,
s én pitiztem szerelmesen.

Se nő, se isten nem segített:
bolyongásom immár örök.
Valahol vár talán egy asszony –
ám én többé ki nem kötök.

Stressz

(1982)

Egyedül élek, mint az állat,
ami kivergődött csapdából, hurokból,
s drótháló sebezte lábain
magával cipeli a lépet.

Reményeim is kiszáradt tócsák
fejlődésben visszamaradt,
hiába konzervált ebihalai.

Te segíts rajtam: gyanakszom
mindenki másra.
Rád is talán, hiszen ki tudja,
kiben rejtezik vadászösztön,
s recesszív tulajdonságai mikor
buknak elő az ebihalászoknak.

Az utolsó szó jogán

(1983)

Uram, őszintén megbántuk, hogy éltünk.
De ne várj tőlünk töredelmességet.
A könyvek mind előttünk írtak,
s a kőtáblák nem voltak tekintettel
eljövendő hírtelenségünkre.

Minden bűnünk az eredendő:
nem adhattuk kézjegyünket a törvényhez –
éppen aludtunk, amikor
a világ életre öklendezett.

De voltak tanítómestereink.
A szavakkal együtt
megtanítottak tilalmaikra.
És mi habzsoltuk ajkukról a tudást:
eufóriában szajkóztuk utánuk
az egyszeregyet és a tízparancsolatot.

Mi még maradtunk volna szívesen,
de kituszkoltak bennünket a szélbe:
álljatok meg a lábatokon,
véletek vagyon immár az Ige,
bajotok semmi nem eshetik.

Támasz nélkül a széllal ki dacolhat?
S mitévő legyen az, aki elől
elhallgatták öröklött vétekeit?

Tétován álltunk a forgatagban,
kavargott köröttünk cifra tánc
skizofrén koreográfiával,
s hiába jártunk tánciskolába,
semerre nem leltük a kályhát.

Csupán az utca fogadott be
minket, mint minden idegen testet;
asszimilált és elvegyített –
így lettünk tisztos járókelők.

Cukrosbácsik és festett nénik
okítottak új életünkre,
kopaszodó tinédzserek
prófétáltak a gitárt nyűve nekünk,
imádtunk zöld gyepen futkosó
magunk faragta bálványokat –
s hittük, nem vagyunk már példa híján.

De hamisak voltak prófétáink:
becsületet prédikáltak s aranyat csempésztek,
és mi lecsúsztunk a tűzfalak tövébe
egy GRÖNLANDI FILMHÉT-plakát alá:
hát eddig tarthat csak a tiszta hit,
egy hazugságig, egy totócsalásig?

Akkor a szavakba kapaszkodtunk.
Kölyökciklonként az megemelt,
majd' félemelet-magasságba;
annál nagyobbat koppantunk aztán,

mikor az aszfaltra leperegtünk,
mint Iszkázon a vakolat.

Akkor egymásba kapaszkodtunk.
De a pásztor a szépet tette,
s nem formálódott nemzedékké
ez a nevesincs birkanyáj,
csupán korosztállyá lehettünk,
jókora jogos kisebbségtudattal,
hogy életfogytiglan ki nem lábolhatunk
demográfiai hullámvölgyünkéből,
ha már a beat is megszűnt harsogni,
s ha már a fényes szellők is elültek.

S Isten e roppant táncmulatságán
egyre vénült a majomsziget
halk-ibolyaszín kétségek között:
szabad-e járnunk polonézt?

Akkor Istenbe kapaszkodtunk.
S a miatyánk és az egyszeregy
sem volt a régi bizonyosság:
kérdőjelek csimpaszkodtak első ráncainkba.

Talán káromkodnunk kellene,
ha bocsánatos álmainkat
összesorsolják a Minotaurusszal
az éjszakán túli selejtezőkben,
s felfalatnak már az első fordulóban?

S ki kérvényezte, hogy beikszeljenek:
hátha mi nem is akartunk soha
beletartozni e jól bevált világ
elrongyolt koordináta-rendszerébe?

Vagy mért nem húzták mihozzánk
alkalmazkodva a tengelyeket:
mért ne lehetnénk mi az origóban?
Hiszen ha négyen összeállunk,
még lábak tekintetében is
fölvesszük a versenyt parancsolóinkkal!

Uram, már nincs mibe kapaszkodnunk.
Ítéletedet aszerint hozd meg,
miképp cselekedeteink se sajátunk.
Csak ez a konokság a miénk,
ne várj hát tőlünk töredelmességet.

Nem tanítottak fufangra minket –
mi csak azt tudjuk: széna, szalma;
ha úgy ítélsz, ám nyújtsd felénk
jobbodat.

Vízkereszt

(1984)

Midőn kopott emberséged megmerül az ismeretlen földön
eredt s ismeretlen földre tartó kék erekben, arra gondolsz,
vajon habja bepiszkolna-é, vagy inkább megtisztulnál, ha
a vizét gyanakodás nélkül innád;

Midőn megveted a lábad egy száraz és biztos ponton, szét-
nézel, és tekinteted elakad a horizonton, mérlegelsz, hogy
érdemes-e vágyakoznod arra messze, vagy lehet, hogy ha
ott volnál, szemed folyton erre lesne;

Midőn szívedet kiöntöd, mivel megértésre vágynál, pörge
nyelvvel madaraknak prédikálsz, s a lelked ágál, eltűnődsz,
hogy nem válik-e belőled a szelek mása, s elmerülsz egy
véghetetlen, konok szélcsend-hallgatásba;

Midőn sorra eléd térdel minden trónja vesztett isten, s az
sincsen már, akihez fohászkodhatnál, hogy segítsen, felcsi-
kordul legbelőled: most aztán már tényleg véged – mégis
suvickolni kezded ütött-kopott emberséged.

Mea culpa
(1992)

Édesgettek és hessegettek Hozzád és Tőled annyiszor
Míg oltárszekrényekbe bújtál előlem folyvást balga-bölcsen
Áhítatomat felmorzsolta egy szentségtelen anti-kor
S holtaiból nem támadott fel hitem mit gyors folyókba öltem

Barbár örvények táncoltatták pogány nimványok zátonyok
S keresztelő-szent-jánosin nem markolt senki a hús habokba
Prédájául az elemeknek háborítatlan háborog
Szédítő lánckörhinta módján kergén pörögve és forogva

Majd hogy zúgók és vízesések siklatták kövecses mederbe
Csitult el csendes vizek színén bár a lélek nyugalma ráment
Vezeklek most nyirkos csuhában (férges a szív zápult az elme)
Szenteltvizes liturgiákra kinek nevében mondjak áment?

Kék leánderek

(1980)

Én nem hittem, hogy vannak kék leánderek,
s hogy a szökőkút vizének visszahullni jó.
Ez csupán szép. Fölfelé törni nagy lehet,
de lebegni fönn – emberi, megható.

Én nem hittem azt, hogy ennyi az egész,
s hogy nyarat idéz egy szőke hajfonat.
Szűköl a szív és megbomlik az ész –
lábamhoz ülni még neked sem szabad.

Én nem hittem: lesznek majd utánad is
füvön harmatok és korhadt fán derek.
Minden volt hitem, mint üveggyöngy, hamis.
Én nem hittem, hogy vannak kék leánderek.

Leányvásár
(1984)

Fiam, ezt nézd: kérges a keze,
nem szökik el a munka elől.
Feleségnek sose szépet vegyél,
bírja fejestől esti etetésig,
s éjjel úgyis egyforma mindegyik.

Hagyd azt a zörgőcsontú némbert,
nem mindenek a szép szemek.
Hogyha hóka a fehérszemély,
hogya szül urának méltó örököst?
Jöszte, ne végy pár év örömért
özvegyi fájdalmat, gyásznak nyűgeit.

Ez ám a portéka, nézd a fogait!
Szétmorzsolna velük egy malomkövet!

No, gyere fiam, ne cövekelj le
efféle kacér kis bögyös előtt.
Sántát, púposat, félvakot keress,
az rajongva szeret téged mindhalálig,
szemérme bízvást makulátlan,
szó nélkül tűri majd az ütleget,
nem koslat utána szépszavú legény,
s ha valóban asszonyi ölelésre vágysz,
akad mellette vászoncseléd.

*

És most itt ülök egy icce bor előtt,
s várom, hogy kivel háljak ezután.
Apám inni küldött, míg ő választ,
jobban érti nálam a világ dolgait.

Csak azt nem értem, miért volt mégis
az én anyám – gyönyörű?

Dicsértessék

(1985)

Dicsértessék az íróasztal, mely mögül fölemelkedett
kezet nyújtani – hogy lehetne feledni azt a hó-kezet;
lakkos tükreiben magamra – rossz gavallérra – ismerek:
díszkөрmök-karmok armadája, véremig dicsértessetek!

Dicsértessék a macskakő is, mely a tűsarkokon kifog,
s botcsinálta gáláns lovagnak általa kerül gyöngy robot:
ingtag támasz lenni ott, hol vívna a férfi ostromot –
hűvös bástyáknak hűlt helyét hadd dicsérjék forrongó romok!

Dicsértessék a mérnök úr, ki hátsó ülést is tervezett
önmozgó vasjárgányainkba, hogy adódjék pikáns keret
egymásra találania annak, mi egymásnak rendeltetett –
s dicsértessék szegény sofőr is, ki mindeközben csak vezet...

Dicsértessék e lassu ország, melyen tűnődve átpöfög
méla mozdony málé utassal (hinnéd: e kattogás örök);
s nem bocsánatos bár a késés, tolvajlott időnk felpörög,
mihelyt összetolt életünkben dicsérünk kattogó gyönyört...

Dicsértessék a szent veríték, mely a bőrünkre rátapad,
midőn ráhull a teremtésre aranyló búza-zuhatag,
s amit a szívek elvetettek, a kéz bőséggel learat;
dicsértessen hát – Áve, Éva! – minden megszentelt pillanat...

Hazajárók balladája

Már úgy nézek meg otthon mindent,
mint aki utoljára látja.
Mint a kanári, ha kiröppent
kalitjából a tág világba
ismeretlen istent imádva,
kinek neve Magasság-Mélység:
úgy vágyom müezzín szavára –
hogymondjam el, hogy jobban értsék?

Már úgy néznek, ha búcsút intek,
mint aki vissza sose tér már.
Kanárink víg zenére repked,
nyomában széllelbéelt szél jár,
miránk a föld, reá az ég vár,
minaret-döfte égszínkéék ég:
az éj horizont mögé hátrál –
hogymondjam el, hogy mégse értsék?

Már úgy nézel, ha te is mész el,
mintha magad volnál az otthon.
Állok kanárisárga képpel,
dalra gyújtok, de el is oltom,
csip-csup ügyekben vérem ontom,
füttömet felfalják a vércsék:
semmi értelmem, s annyi dolgom –
hogymondjam el, hogy mégis értsék?

Ajánlás

Herceg, csak úgy nézz rám, ha átlátsz:
szívembe hazajár a kétség.
Rezdülésem kanári-násztánc.
Hogy mondjam el, hogy félreértsék?

Búcsúzkodók balladája

Lombunk lehullt. Az avaron
november talmi fénye játszik.
Hiába mondom: akarom,
ha nem akar már az a másik,
foga új szerelemre vásik,
inná más csókok fűszerét:
hátha eljutna így a vágyig,
mit nem próbáltunk soha még.

Lombunk lehullt. Az éjszaka
ránk zuhant megszálló sereg;
áthat a rothadás szaga
érzékeinket rontva meg,
felfűzött gyöngyünk szétpereg,
fagyos tundra a csodarét,
hó alá bújt az élvezet,
mit nem próbáltunk soha még.

Lombunk lehullt. Fakult szívet
nem pirosít pünkösdi szemérme,
meggondolatlan kikelet
nem űz harmatos völgy ölére;
s ki is vetné ugyan szemére,
ha azt pártolja, aki szép:
csuparánc vénektől ne kérje,
mit nem próbáltunk soha még.

Ajánlás

Nimfa, lombunkat ím, előtted
bús palástként terítve szét,
ahhoz kérjük duzzadt erődet,
mit nem próbáltunk soha még.

Füredi triptichon

(Salvatore Quasimodo motívumaira, 1993)

Vizek és földek

Minden reggel az első édeni nap heve tűz ránk,
mit kreatív istenség rögtönző leleménye
úgy kottázott fel zseniként a vonaltalan ürre,
hogy hajnalban az új fény máris játszani bírja
könnyű kézzel, időtlen kedvvel az ősi szonátát.
Aznap vált el a légies ég a nehézkes anyagtól,
majd a vizektől elpártoltak lassan a földek
végérvényesen összekülönböztetve halálig
– egymást gúnyos megjegyzésekkel felemésztvén –
földművest és vándor lelkű tengeri matrózt.
Csak súlyos hálót cipelő, morc parti legények
őrzik még a szivükben a föld és víz ölelését,
vad szerelemgyerekek, szüleiktől el se szakadván,
árva tekintettel bővölve a tág horizontot,
s lábfejüket nyájas kutyaként nyaldossa a hullám.
Ily granicsár vagyok én: míg állok tagbaszakadtan,
megtöretett lélekkel, csendben a dűne-magányban,
nyalka szuronyrohamot kommandálnak körülöttem,
röpköd a kartács, tétova bucskákat vet srápnél,
armada dönget erődöt, s lékel az akna hajókat.
S állunk két kozmosz mezsgyéjén, éteri lények:
hátán nem tűr szárazulat, s tajtékos a tenger:
nem tartozva a hadviselők zászlós csapatához,
nincs egy zug, hova elhúzódjunk, már csak az ég van –
minden reggel az első édeni nap heve tűz ránk...

Elmerült pásztorsíp

Kecskeköröm-rege zeng egykorvolt Arcadiáról,
melyben előnti a pásztoridillit édesvizü tenger,
elnyelvén az aranyhíd káprázatja a nyáját,
kagylócsipkézett iszapot teregetve a partra,
ikrákkal trágyázva a gazdátlan legelőket.
Pásztori sípom a hullámsírban néha megéled,
orkánt támaszt nyáron, s télvízkor rianását
gyűrt tavi jégnek biztos e sívó hangszer okozza –
hajdani ábrándok mi-se-történt-mód enyelegnek
ecloga nyelvezetén élesztvén újra a múltat.
Pánsíp a mélyben, míg én itt lógázom a lábam
emberkéz alkotta szegélyről nyugton a vízbe:
volnék kincskereső, ki a tó fenekét tapogatja
lézercsápokkal; vagy volna fülem vízi hangra –
tennék tán valamit, hogy hozzám visszakerüljön!
Tűnődés kora tűnt: itt vannak az új muzsikások,
bömböl a hangfal, kristálygömb villan, nem aranyhíd,
lakkos körméről ha lekapják ostoba kecskéd,
mert hiu nőstény: telt bendővel böffen a farkas –
s diszkószerkóban rázván könnyebb az emésztés.
Sípom néma: szavára kövér nyáj nem seregel rég;
s szófogadó jószág híján minek éljen a bojtár?
És mire jó szügies nimfák kicsikart ölelése?
Bármily míves a műtárgy – elkószált gida nélkül
annyi csupán, mint macskaköröm szótiszta papíron...

Az eukaliptusz illata

Fáj a szívem; nem használ doktori praktika néki,
kortyos kúra, ivókút, serkentő savanyúvíz.
Nem rijjad a leánya Tihanynak, hallgat az ekhó,
elszürkült az idő, meghaltak mind a betyárok,
s még maligánfok mérőnk sem kúszik fel eléggé.
Távoli égöv tájai úgy kísértik az álmom,
mintha előző életeimben a felnevelő föld
más csillagzat alatt szökkentett volna virágba:
eukaliptuszok illata bódít lusta mesékbe,
s ott nincs vérrög, csak koalás, lassúdad enyészet.
Édeni föld, hol rezgő keblű lányok igéznek
hangtalan és puha léptekkel behemót Európát,
más neveket használ a Gonosz, más sodru imára
hallgat az Isten (már ha fülel tarkója mögé is),
s mások a mások: nem hajhásznak folyton egyénit.
Szívemet ím, leteszem Balaton nyálkás fővenyére:
lűktessen más mellkasban – vigye bátran akárki.
Szív nélkül, lélek nélkül bóklászom a nyárban:
csak szemeimhez elérjen a lombkoronák üde zöldje,
csak füleimbe beköltözzék ágak susogása.
Ültetnék csemetét én is sétány hüvöséül –
bárcsak az álságos protokoll sose tartana vissza!
Rajta megannyi levélke ezüstlene – szívalakúak,
hogy ha alattuk jársz-kelsz, fertály perce megállj majd,
s tedd ideges tenyered balfélen a furcsa nyomásra...

Dünnyögő disztichonok

(Tarczy Péternek, 1991)

Végük a hősi regéknek, mosdatlan lovagoknak,
gőg és ostoba póz minden Grál-keresés.
Józan krónikaírók vették át a hatalmat –
álmodozók kora, ím, réges-rég odavan.
Ónkupa koppan az asztalnál, száműzve a móka,
dámák szembogarát vágy sem fényezi már.
Csendes az apród; napközben még hangja se hallik:
álmát színezi át mosdatlan lovagok...

*

Döccen az óra, a csend töredezve hever tenyeremben:
mentem, akár égő házban a macska fiát.
Csonka hitem meredélyén állva szólít az angyal –
szárnyát verdesi; kérdi: útravalóm hogyan áll.

*

Dúlnak a törzsi csaták, kifakadnak a régi kelések,
vak dühöket páráll poshadt júliusunk.
Elnehezültek a szemhéjak, gyöngyöznek a szívek –
lelkünk mást áhít: szellőt, tág tereket.
Úgy duruzsolnak a mondatok épp, mint drótban az áram,
mállik szét a világ, dünnyög, dünnyög a nyár...

Kanada

(Frank Tibornak, 1996)

Walt Whitmantól északra

(Párizs transzfer)

Hát ezt is megértük: a Fény Városa mint pusztá ugródeszka
Se hús, se hal várótermeivel, tetsz-élők mauzóleumával
Nincs csipkés Notre-Dame s nincs link Latin negyed sem
S a Rue Saint-Denis is csak egzotikus legenda innét
A verejtékező testek és a gőzölgő kebab illata nélkül
A steril tranzitlét nem tűr meg couleur locale-t
A lokálok nem simulnak a nemzetközi vámmentességbe
Sem a nacionáléjuktól megfosztott utasközönséghez
Ha ezt a langaléta Generális netán előre sejtí
Végrendeletileg megtiltja nevének védjegyként való használatát
S a repteret az utókor szürke sorszámmal látta volna el
Ami jobban is illenék egy luxus-ugródeszka-hoz
Meg a kései Ikárosz-sarj többrendbeli tranzitfrászához
Hogy elvéti a csatlakozást itt vagy ott – holott
Nem létezik láncolat: a dolgok szeparáltak immár
A dobbantót fogantatásunk pillanatában odakészítették
S a végső nagy transzfer mindenképp lekészhetetlen

(Az óceán? Egy nagy bánat)

Odalenn víz, víz, az ölelő elem, vízburok
Idefenn lég, lég, felhők fölötti légszomjúság
Odalenn a sós pára tarjagos, vadromantikus dilettantizmusa

Idefenn kiszámított, decens konstruktivizmus
Odalenn Newton és Kepler illegális, törvényen kívüli találkája
Idefenn az aviatika ormóttan diadalittassága
Odalenn véghetetlen, ráérős morajlás
Idefenn véges filmek, fülhallgató-recsegés
Odalenn most köd, de meglehet: a semmi
Idefenn homály, de meglehet: a semmi
Odalenn só, só, só mindenütt
Idefenn bors is papírbörtönbe zárva
Odalenn periodikus, ám csökönyös időtlenség
Idefenn szétfolyó interkontinentális idő
Odalenn még mindig víz, víz, elemi burok
Idefenn enyhül a légszomj, kipattan a fül
Idebenn tűz a bánat, s földet kiált a szív

(Niagara)

Túl az ontariói jégborok hipernacionalista kultuszán
Túl a decens Ottawán, amivel farkasszemet néz a frankofón
Hull városa
Túl a kingstoni erődszerű börtön-metropoliszon
Túl Toronto felhőkarcolóin, merő gőgből emelt Guinness-
tornyán
Túl a szivárványnegyed hoteljének piros-sárga egyenlekvárain
Túl az „összeülünk és megbeszéljük” termékeny bulvár-
filozófiáján
Itt állsz a felfoghatatlan, robajló víztömeg felett
Mintha alattad beszakadt volna a pusztá létezés
Csúfos játékot játszana a máskor oly vonalas gravitáció
S nem tudsz mosolyogni a sárga orkános kocaturistákon

Kiket busás summáért navigálnak be a nevezetes vízpermet alá
A hajó célirányosan nekivág majd gyáván visszafordul
Épp mint az életünk
Hasztalan körítünk a rettenet köré vidámparkot, viasz-
múzeumot
Muszáj szembesülnünk végtelenül bagatell voltunkkal
Pár száz éve még kilométerekkel feljebb volt a vízesés-meredély
Úgy kopik a katlan, miként a fontosságunkba vetett tévhitünk

Indulás, érkezés

(1998)

Ki innen elmegy, máshol: érkezik.
S bár elhagyatnak általa a dolgok,
egyik se lesz boldogtalan, se boldog;
s a változással mit se kérkedik.

És mégis megmaradt a hűlt hiány:
a térgörbület, tűnő helyiérték.
A távozóval odalesz a mérték,
s az új szabászat új mércét kíván.

Ám ki felejt, bűnnel vétkezik.
S jóllehet az ember feledékeny
elméjével szétfoszlik az Éden –
aki elment: máshol érkezik.

Egyéjszakás kaland

(2000)

A hajnal bekukkolt a függönyrésen,
én nyújtóztam, s vakon tapogatózva
a tegnap esti kacér lányt kerestem,
kit éj ölére vonva úgy szerettem –
és ott szunnyadt a kócos Európa.

Már rég ígézett halk vadmacska-lépte,
és fényképeztem vádli-villanását –
de szóba állt a pórlegénnyel végre,
s már nem vitás, hogy néki is megérte:
én őt öleltem, és nem égi mását.

A nap sugára nem tesz jót a sminknek,
s reggelre kélve bántóak a foltok,
de nem izgatnak prüd esztéták minket,
ha lelki szemünk benn is széttekinthet:
a bika-Zeusz sem tudja, ha boldog.

Majd kávézunk, s tán lesz egy lusta repríz,
de nem biztos, hogy este újra látom.
S bár jön kaland még őutána sok tíz,
de szép méhében immár úgyis elvisz,
és termésében ott az én világom...

Oda, a nyugati szélhez
(Péntek Imrének, 2001)

Ami fénylik, az arra túl van,
túl a fonott drótkerítésen,
túl a tavaly vágott sövényen,
lappangó idegháborúban,

amitől meghátrál a lélek,
korcs kutyák farkukat behúzzák,
arra túl él egy másik ország,
csupa macska és semmi véreb,

arra túl boldog minden polgár,
aki van már és aki lesz még,
arra nem vagy te kedves vendég,
az maradsz mindig, aki voltál,

arra nem vonz az ó szemérem,
kípszmájlingben volnál-e bajnok,
gyűjtögetnéd szádban a slajmot,
s leskelnél vissza a sövényen:

zöldell minden, míg a szem ellát,
ínyenc falat a szárnyas lóhús,
zeng a polifón égi kórus...
Mit ér rekedtes akapellád?

Esti szonett

(1985)

Az alkony, ez a kényes, lusta macska
behízelgi öledbe magát.
Szőre bársony – találkozik rajta
kezünk; s ránk melegszik a kabát.

S lassacskán már azt sem vesszük észre,
hogy a dorombolás elmarad.
Bár a gazda nem ügyel a vészre,
amit simítok, az a hajad.

És az alkony éjszakába fordul,
és a Holdnak éhes gyomra kordul,
s érzem: benned lüktet a világ.

Fekete a hajad, mint az este –
nem lehet ma szerelmünk eleste!
Kóbor macska fut az úton át.

Angol szonett egy londoni októberről
(1997)

Alkonyattájban a Waterloo-hídon
skótkockára vet a Nap sugarat;
nem gentleman, ki odales, tudom:
nyakig dob szoknyát a temzei huzat.

Pirul a miss és én is pirulok,
velünk pirul az indiszkrét idő;
továbbmegyünk, de tudjuk: vissza fog
peregni bennünk az egyszer-létező

pillanat, meghazudtolva gyöngy-szabályt,
mely az obligát egy-irányhoz szokna;
ha tagadná, mi kínos volt s mi fájt –
nyakába borul a nett skótkockás szoknya.

Nem pornográf e példázat, ha mondom.
Tanúm rá a Waterloo-híd és London.

Ódivatú szonett

(1999)

Én úgy szerettem volna mindig élni,
és azzal élni, ki szívemben él.
Az életet napokra nem cserélni,
hisz minden nap csupán futó szeszély.

Én úgy hittem soká, hogy abban élek,
mi élnem – s halnom – elrendeltetett.
Az üdvösségben benne volt a vétek,
s a bűn szentelte meg az életet.

Én nem tudom már végét a valónak,
hogy homokon vagy vízen-é a csónak,
s hogy hol kezdődik álmaim világa.

Mit tüzes billoggal szívembe éget
a költészetre rálegyintő élet:
csak holmi krikszkraksz, vérző rózsza ága.

Ajándék vers

(Menyegzői meghívónkra, 1989)

Én úgy szeretlek tégedet,
mint képüket az istenek,
s mint halk vigaszt, feloldozót
az életükkel áldozók.

Mint meztéllábas a tavaszt,
mint földjét az öreg paraszt,
és úgy, ahogy az életet
szeretheti, ki nőt szeret.

És úgy szeretlek, mint ahogy
a fényüket a csillagok,
s mint megfáradt a sírrögöt,
mely védelmezőn rágörög.

Én úgy szeretlek, mint a szót,
mint nénikék az olvasót,
s mint Istent a hitetlenek,
ha panaszkodni nincs kinek.

Ölelkező szonettek
(2002)

időszámításunk előtt
nem emlékszem már volt-e élet
talán testetlen vak remények
apasztottak időt erőt
talán cserfes fosszíliaákba
zárta be magát a jelen
s mint megfejtendő titkos ábra
lűktettek karcolt szívémen
talán egy hírvivőre vártak
öslénytelen előidők
íratlan prehisztorikum
s hogy egyszer mégis rád találunk
még a Nagy Bumm és Reccs között
maga volt a fantasztikum
öled és hangod pusztá lényed
mégis más térben volt a lényeg
egy pontba sűrült maximum
dinamikus harmóniában
szárnyalt a szív és megszakadt
valahányszor az út porában
szétgörgött higany-pillanat
s bár mindig jött derű borúra
történetírásunk közös
mint törvívók alatt a pást
földem fölé vont égi búra
békében harcban körkörös
palást vagyok s legyél palást

takarj be s én is óva óvlak
ne álld útját ez ócska csóknak
ebből él holnap a világ
kívülünk nincs se szív se szellem
nem létezik bűn és erény
nincsen kiért és nincs ki ellen
s te állsz csak lelkem főterén
legyél velem a citadellán
míg lábunknál a múlt hever
s átkarollak örök-sután
s kísérv a jövő pince-torkán
mondd hogy lesz élet lenni kell
időszámításunk után

Akvarell

Alkonyi fuvallat nyári teraszon,
míg odalent nyújtózik a Balaton.
Részegült jelenés, képzelt tünemény,
s az operaszínen téblábolok én.

Minthogyha a létnek volna tág íve,
mintha megdobbanna Isten vén szíve.
Mintha megkondulna őszöreg harang,
mintha én nyújtóznék lustán ott, alatt.

Aranylik a vágyam: nemes és tömör,
domesztikálta a dzsungelvad gyönyör.
Hálóként befonja mérgespók-lián,

nap mint nap táplálja háborgó hiány.
Oly decens a lelkem: csiszoltfényű, nett.
Miért, hogy szétveti a mívés szonett?

Bagolyszemű

(Béres Józsefnek és Klárának, Athos, 2005)

Már irtózom a belső végtelentől:
az anyag sziklabörtönébe vágyom.
Mit állítottam, arról minden eldőlt
túl vak tökélyen, kozmikus hiányon.

Szép öklöm istenpáncélon dörömböl,
már futnék ligethez, olívfához.
Úgy építkeznék parttalan időből,
dacolva Atyámmal, habár elátkoz.

A bölcsesség a gyávák menedéke,
csinosnak mondott nőszemélyek éke –
lűktessek inkább kérges, nagy kezekben.

S ha hőkölő nép állat-éltet áldoz,
ne undorodjam e balga világhoz
majd kipattanni teljes vértetben.

Delelő

(Bíró Gergelynek)

A nagy sötétlő erdő helyén: irrtás –
ha mindenfelé út van, nincs kiút.
Te északnak, én délnek megyek, nyelvtárs,
üzenni égi- s földi háborút.

Aszott szívünkben pállik már a béke,
mint tör a mellkast, átjár a huzat.
Mert soha nem lesz happy end a vége,
bár fönn a csillag zöld utat mutat.

Ha víz alatt már New York és Velence,
a gémeskútnál az lesz nagy szerencse,
ha sivatagi szél apolni jó.

Az élet tákolt fogaid közt herseg,
és úgy költöd, mint dúlt ösztön a verset,
míg foglyul ejt e dőre delelő.

Negyvennégy évgyűrű
(Osztovits Ágnesnek, 2006)

Az idő porlik, morzsolódik,
nem tart már össze, csak a rím.
Álmodunk világot (valódit)
éjszakánk málló partjain.

Ez itt egy év, az ott egy gyermek,
amott egy esztergált szonett.
Mélyítjük ama nyirkos vermet:
minden mozdulat egyre megy.

Zsibbad az alkar, szénanátha
szennyezi nyálkánk és nyarunk.
Vágytunk kispolgár-palotába
s ez lett tetszhalál-kanyarunk.

Katonasírra ha ledőltünk,
madár suhant, angyal fogant.
Habzsoltuk odakozmált főztünk,
tűzfolyam morajlott alatt.

Harsány fedelek közé zártuk
mindazt, mi fekete-fehér.
Miénk volt pár perc s hozzá pár zug,
mit föl nem adtunk semmiér'.

Láttunk sziklát, haragvó tengert,
marasztalt bársony mohaágy.
Asszonyölek örvénye elnyelt,
megkísértett a soha-vágy.

Róttunk mellékes krónikákat:
nem fontos semmi, ami volt.
Ám ha a szív olykor megáradt,
szűzi ingen lángolt a folt.

Lelkesedtünk azért, mi elmúlt;
őrzünk elhullott hősokeket.
Régészlelet a tűnő félmúlt,
üstökünk hamvas. Ősöreg.

Váltottunk alsóneműt, rendszert,
lépést, forintot, ütemet.
Elsirattuk, ki megcsalt, elment
vagy más tempóban ügetett.

Szerelmünk óvó állandóság:
aki nem szeret, zombi csak.
Ha szorult belénk grammnyi jószág,
az a szégyenlős áldozat.

Kamera pásztáz, falra siklik,
házat épít a talmi film.
Az idő porlik, morzsolódik.
Nem tart már össze, csak a kín.

Dicsértessenek, kik szeretnek

Dicsértessenek, kik szeretnek,
bár ahol járok, nem követnek,
vétkeimre ügyet se vetnek,
szememen kendő, s nem lövetnek.

Szárnyaim este lecsatolják,
indulatomat lecsapolják,
diadalt ül a rögválóság,
mélyen horkol a boldog ország.

Éjjelente a prérít járom,
menekítem csetlő családom,
mentő gőzösünk nem találom,
csatákban fürdik minden álmom.

Igéz az eltűnt egyszerűség,
Istennek kedves együgyűség,
izmusizmust túlélő szépség,
halált riasztó óreménység.

Mégis minden csak bonyolódik,
gomolygó ködbe burkolózik,
ősztól tavaszig s újra őszig
naiv szívemre tekerődzik.

Jól tudom, hitbuzgó eretnek,
inkvizítorok jegyzetelnek,
vízbe, tűzre, indexre vetnek –
dicsértessenek, kik szeretnek.

Fohász

(Fázsy Anikónak)

Jó Uram, emelj föl a porból,
egész a szmoghatár fölé.
Lelkem fuldokol és harákol,
jelzálogban az ördögé.

Habár perlitkönnyű a léptem,
szívem nem lehet súlyosabb.
Több a bűnöm, mint földi évem:
elfedni nincsen annyi hant.

Csiszolgatják a kint, a kánont,
elspájjolva a nekrológ.
Amit a lét s a nemlét rám ont:
ólmos sorközök, játszi szók.

Jó Uram, nem jó itt a porban,
habár az ég is űrhideg.
Legalább te tudd azt, ha voltam,
ha már nem fájok senkinek.

De profundis

(Benyhe János emlékének)

Anyagaidba ím, leszálltam,
vágyva vágytam s immár nem élek.

Zselléréként tűnő gyönyörnek
halálfélelemtől se félek.

A hepehupás téridőben
csak a háló, mi elhelyez még.

Tán a világ emléke voltam –
talán a világ foszló emlék.

Folytatásomra nincs hatásom;
ami tiszta, az szennyre vágyik.

Mélyből sandítok Istenemre
mindszületésig, mindhalálig.

Szerelmi ámok

A szerelem topográfia:
jó esetben
tudom, mi van a szájüregében,
a lapockája alatt,
a méhnyakánál
és a szívében.
S tarkabarka térkép vagyok én is:
információk petyhüdt izmairól,
a sorvadó inakról,
a bolondos hormonokról,
a meszesedő prosztatáról.
Csak áll egymással szemben
két harcedzett földrajztudós
a saját tükörképét vizsgálgatva.
Látják a tűnő ideiglenességet,
az idő egyirányúságát,
a prolongált elmúlást.
Elviselhetetlen volna a terhük,
ha nem lennének szerelmesek.

Kántáló

(Lassan, tűnődve)

Tudtuk, egyszer majd megöregszünk,
jövendő időn nem veszekszünk,
kevés lesz tervünk, semmi szexünk –
nem menekszünk.

Rágógumiként nyúl az élet,
zsuzsannátlanok mind a vénék,
ha nem remélsz, én sem remélek –
így lesz tényleg.

Tocsogtunk csak a langy jelenben,
láttuk, amint más tovalebben,
csőposta siklott ereinkben –
oda minden.

Ami távol volt, közellé lett,
mintha száz éve szeretnélek,
tízezer éve keresnélek –
ez a véged.

Tengerészrondó

(Dobai Péternek)

Mennyi hajnal és mennyi alkony:
mindegyik más – s mind ugyanaz.
Mennyi sziluett sír a parton,
mennyi csecsemő lett kamasz,
az idő mindent behavaz,
csak a hajópadló a régi,
penge a száłka, hét arasz,
ha a szívet törként eléri.

Ha a szívet törként eléri,
csodafegyver a szerelem,
bár a megszúrttal együtt végzi
embernemláta fővenyen,
halraj vizslatja odalenn
s körberajzolja csúszós térben,
föl nem hozzák már sohasem,
iszapba fullad bűn és érdem.

Iszapba fullad bűn és érdem,
ám itt, a sík fedélzeten
az eget nap mint nap elérem,
még a tájfun is élvezem,
s ha himbálózunk széltelen,
pipám füstje a Napba száll,
megbékél szív és értelem,
s koronátlan vagyok király.

Koronátlan vagyok király,
ideálmodok kis virágot
elfeledtetni, hol-mi fáj,
bodorogtatni friss világot,
agyó, kis kikötői lányok
és ti kocsmák is mind, agyó –
énrám többé hiába vártok:
rólam immáron hír se jó.

Rólam immáron hír se jó,
nem szólnak naplók és legendák,
s amíg van bennem még erő,
nem búvölök mestergerendát,
bódult elmével senki nem lát,
lebenyem mákonyban nem ázik,
a korlát nékem marad korlát –
csupán az ölelés hiányzik.

Csupán az ölelés hiányzik,
habár a kedves még ölel,
még gerincemen gordonkázik,
még illó ölében öl el,
még megcsappant és megnövel,
még a ringó tengert idézi,
még visszatér és elszökell –
már csak sápadt gipszmaszkom nézi.

Már csak sápadt gipszmaszkom nézi
kíváncsi, mélyzöld óceán,
hiú elemként bennem érzi

ikeröccsét: hogy én talán
túl a Jóreménység-fokán
tartozásunkat majd behajtom,
csak ne érjen el túl korán
az a hajnal és az az alkony...

Magellán

(Szabó Miklósnak és Virágnak)

Olykor az élet ellapul
S olyan lesz mint a laska alföld
Az égbolt hátratántorul
Vigasztalanság szívig eltölt
Keresnél halmot dombokat
Meredélyt könnyű kaptatókat
Ha visszacsúszna a fogat
Nem néz rád senki nyugtatólag
Még a folyót is álmodod
Diszkrét zúgókkal zátonyokkal
Minden csak kvázi ál-dolog
Szívstimuláló mákonyokkal
Átvészelendő szürkeség
Forgószelet vársz porköhintőt
Nem aggaszt pályád tűnte még
Izzaszt kimetszett egyenlítő
Csak az a zenit kéne még
Az a horizont az a távlat
Honnan azt mondod ím elég
Nemet intesz a szivárványnak
Lelkedre könnyű pernye hull
Kókuszreszelék bolti tortán
Olykor az élet ellapul
Link mesemondó volt Magellán

Titkok

Elföldelni, bizony, nem elég
szépapáink szép kamaszhitét,
ha a kriptába zárt tetszhalott
félrelöki a márványlapot,
körülnéz és nyomunkba ered,
kérdez, érvel, szán és hiteget
s számonkéri éltünkön legott
álmát, amit meg sem álmodott.

*

A szavak is csak addig szavak,
míg zöngéjük visszhangra talál,
szárnyra kapva szerteszállanak,
s a világra pollen szmogja száll,
de ha szót már meg nem hallanak
halló fülek: elgyengül a nyár
s egy szokatlan, bénult perc alatt
hirtelen beáll a szóhalál.

*

Ha csontjaid széjjelmállanak,
s hamuvá porlad a lélek is,
szép, egymásnak feszült vállakat
mindig légy felpanaszolni friss,
hogy az eszmény ne legyen csupán
rege az agónia után,
s meg tudd őrizni az életet
a pornak, amelyből vétetett.

*

Száz mesterkém és profi spion
ügködhet a titkos dolgokon,
mi e boszorkánykonyhán kivált
s mit a vegyész világgá kiált,
hogya megunta kutatni rég
a boldogító bölcsek-kövét,
kifundálni ilyet mégse fog:
a titok – hogy nincsen is titok.

Palotai templomok

(Mihály Zoltánnak)

Dicsértessetek, jó kőművesek!
Ahogy nagyapám falazta a téglát,
s nem rettentette hőség és hideg –
szökkentsétek fel a remény hajlékát!
S dicsértessetek, fényírók, ti is,
kikben kazalnyi tornyot rak a fény!
Tudjátok: a kép nem csupán „imidsz”,
halálmerényre gyógyír a remény.

Mert bár lehetünk szeretetlenek,
s elér olykor a hitfogyatkozás is –
áll a templom, a remény tartja meg,
csillog benne a roppant fénykaláris,
s noha tagadók százszor eltakarták,
ámulunk most a kőbe foglalt kincsen...
Felelet nélkül tátognak a dogmák:
mivégre élnénk, hogyha nincsen Isten?

Kolorit

Képzeld el egy színtelen világot,
ahol nincs vörös és nincs narancs,
színenincs az áldás meg az átok,
színefosztott kérés és parancs.

A napszakok szürke, nagy csapatban
vonulnak, mint nyűgös szellemek
nagykarimájú posztókalapban,
s biccentenek, ha még van kinek.

Színestévé-boltok mind becsuknak,
felértékelődnek színvakok,
s a lobogón egykedvűn lobognak
szürke sávok, szürke csillagok.

Reménytelen már minden szivárvány,
dadaista mű a trikolór,
erezetről ismerszik a márvány,
összemosódik a kor s a kór.

Képzeld el egy tarkabarka zárványt,
ezerszínűt – hát az én vagyok.
Nytott koporsóban szűz királylányt.
Vagy ő, vagy a vak világ halott.

Rigó

Láttam minap egy szélesebb rigót:
csőrében vitte ványadt életem.
Megcélozta az égi origót,
lepillantott és énekelt nekem.
Én bűvöltem: még maradjon kicsit,
öröm-spirálban kígyózzék a hang.
És óvatlanul annyit mondtam – csitt;
ő megtorpant, és az életem zuhant.

Poétika

(Szepes Erikának)

Ez nem költészet. Dalszöveg.
Mintha az Isten eltűnődne.
Futóminta, kötőszövet.
Fáradt humornyik síkos élce.

Teremtett törvény súlyos könyvét
könnyítik ledér jambusok.
Mintha a szív elhalna önként,
amint gejzírként fölbuzog.

Majd

Szabó Lőrinc (1900–1957)

Majd téged is elhagy a hűtlen ihlet,
majd megcsalnak a ledér mondatok,
majd éjfél után sírós, vontatott
hangok sorolják évült bűneinket.

A mulasztások mellnyomasztó terhe
mint átok ül a tékozolt időn,
már nem vagy úr a megmaradt erőn,
s nem ellenőr a földre húzó elme.

Hogy megszülettlél, volt csekély esély,
hogy ne a mennyek ellenére élj –
a szél befűtta lábaid nyomát.

Mi rád lesett, az majd utol is ér,
miért loholj – egészen semmiér',
ha néma szívben lüktethetsz tovább?

Egy mondat a hazugságról

Illyés Gyula (1902–1983)

Hol hazugság van,
ott hazugság van,
nemcsak elit körökben,
nemcsak a közlönyökben,

a hajbókoló médiában,
nemcsak a vér szagában
galoppozó rendőrpataokban,
ott hazugság van

nemcsak vigéc-serényen
elhadart szóvivésben,
széjjelkenésben,
póráz-kitüntetésben,

nemcsak a bíró bűvös
szavában: egy se bűnös! –
ott hazugság van
nemcsak a zabolátlan

szabadság-zsолоzsmában,
globális nyomulásban,
ahogy szédítnek előtt
virtuál-kéjnők,

nemcsak a nyíltan
elkent adatban,
kilencven
évig titkos hírekben,

a szem elé nyomult ujj
ívében, merre mozdulj,
hol hazugság van,
ott hazugság van

nemcsak a profi szinten
felrakott álca-sminkben
s a púder mögött csalárdan
futó megannyi ráncban,

a káosz
humuszán sarjadt pátosz
rokokójában,
szűkülő szemhatárban,

az van az éjben halkan
duruzsló stúdiózajban,
szűrt jelben,
ami a szívre lebben,

abban, ahogy az éter,
e roppant űr-katéter
köldöksinórján lógva
fogva tart rejtett kódja,

agykufár világháló
résein szertemálló
élted negédes álom,
mi a múlásba átnyom,

mert hazugság van
nemcsak vezérblogokban,
kiszivárogtatásban,
fizetett kommentárban,

nevetőizomban,
kabaré-ágyúszóban,
a vagyban és az ésben,
újrateremtésben,

ott a múltban s a mostban,
átmentett előjogban,
piros helikopterben,
koffernyi kádkövekben,

az van a pofátlan
közpénz-brosúrákban,
csiszolt statisztikában,
káromkodásban,

mert hazugság ott van
jelenvalóan
mindenekben,
ahol félrenéz az Isten,

mert hazugság van
a híradó-szignálban,
a hűvös vágóképben,
a puszta köszönésben,

ahogy túlkoros gyermek
dadog a CNN-nek,
angolja korrekt pidzsin,
lehetnénk Fidzsin,

nemcsak elvtársi drótban,
frakció-padsorokban
fegyelmi voksolásban,
meddő fantomvitákban,

az ott van
a júdáscsókban,
ahogy így szól a társad:
mást ne is lássak,

az utcán oly unottan
spriccelő vízágyúokban,
az eladósodásban,
privatizációban,

ahogy egyszercsak
körötted a lég megfagy,
mert ott van
az üdvtanokban,

nemcsak az áltatásban,
ott van a hitvallásban,
a habzó szómámban,
csendjeidben is ott van,

mert vágyaidban
sem vagy magadban,
ott van a reklámszpotban,
perekben és porokban,

mert esendőnek látod,
amit már meggyalázott,
tőle fogantál,
ő lesz a végső ágytál,

Brüsszelben, Budapesten,
lélekben és a testben,
óriásplakát-mázban,
lefejelt kamerában,

mintha nyitva az ország
s akik kifosztják,
sokallják az árat,
lelkesebb tapsra várnak,

midőn magadba zárulsz,
hasztalan, hogyha ráunsz,
sorsod kiszabták:
volt-nincs igazság,

mire megjössz, minden más,
még halálod is sommás,
referendummal sem megy:
kivet a nemzet,

az éltető medence
egyetlen nagy kelepce,
mert hazugság szól
igenből, tagadásból,

limuzin hátuljából,
lekapcsolt gázórából,
intim kongresszusokból,
eljátszott sokkból,

szemeid fennakadnak,
kilövi gumi-csillag,
anonim zsoldos,
panaszra menj a Holdhoz,

mi düböröghet, hallod,
kísértetmozdony kattog,
sínjét bátran leküzdtek
s most roppant büszkék,

cikáz az elme, az van
minden szokatlan
kommunikációban,
zsákmány-adóban,

kanonizációban,
kicsinált kultúrában,
süppedő fotelekben
elcsalt közbeszerzésben,

a feketén-fehéren
nyomott síri levélben,
az néz rád
tévéd szemén át

s mert minden gondban ott van,
ott kétes holnapokban,
bevallásodban,
nagycsoportos fiadban,

bor helyett löre,
menekülnél előle,
akként európázik,
agyad sós lében ázik,

elér, hiába mennél,
nincsen jobb hajcsár ennél,
forintod vízjelébe
véred építené be,

beléd szervesül, átmos,
elátkoz,
lelepleznéd, de lepled
fűtözni rája tetted,

néznéd, de azt se érted,
amit ő megidézett,
bár volna elég ok
kerülni szakadékot,

amikor megismerted,
hagytad, játssza a szentet,
így aztán ő ural már,
kiürült a hit-raktár,

milyen is volt – s de rég volt –
a derűs égbolt,
ünneplőt öltött lélek:
odaégtek,

képzeteit a balga
mind rád erőszakolja,
ha nézed, egyre hízik,
csak közönyödben bízik,

hol hazugság van:
ne higgy többé arányban,
szépség és jog kifárad,
magad is hazugság vagy,

nincsen becsed, se tisztod,
többé neked se hisznek,
kígyónyelv undok enyve
ragaszt a mennyre,

örvénylő szennye árad
elcsalt históriának,
szorongunk szűkös mában,
elfeledett imában,

mert ahol hazugság van,
a szív is hazátlan,
e vers is, az ilyen mantra,
nem hajaz dalra,

mert ott vár
e sátáni oltár,
övé e földi zsoltár:
az sem igaz, hogy voltál.

Új évezred után

Jékely Zoltán (1913–1982)

Mi kétezerben itt éltünk, szegénykém,
az új évezred itt feledett minket;
a felszínen, mint olvadozó jégkrém
hűlt ragacsában, pácoltuk hitünket.
Eladjuk majd e földet, hol születtünk,
mint gyárat vagy falról vászonképet.
A szél sodorja szerteporladt lelkünk,
mi mások üdvéért hamuvá égett.

A sztrádákon más trélerek gurulnak
és más mosollyal bűvölnek a lányok.
Ballasztjai egy ákom-bákom múltnak:
mitőlünk szörnyednek újmódi álmok.
Más csillagképek rajzanak az égen,
és új szellemek kísértnek a házban,
s akár az inkák, elcsitulunk szépen –
nem sajnunk többé kettőezer-százban.

Mesterségemhez

Nemes Nagy Ágnes (1922–1991)

Mesterségem, te átkozott,
kiből s kiért kell túlnan-élnem.
Ráció s révület között,
vallatólámpák fénykörében,

Isten-elhagyta művi táj
pévécé-padlóján csoszogva,
roppant csontok gúláiból
hajt ki az írás túskebokra,

véresre karcolt levegőben
béke-vajúdta ütközet
idomított galambja száll
Muhik és Mohácsok felett,

hol minden porlik, mert mulandó,
hol minden tákolt és hazug,
hol nem jut vér immár a szívnek,
hol szavunk romlása akut,

a szó, amely az égi szózat
földi visszfénye lett csupán,
szaltómortále-íven kapkod
rég elszállt lajtorják után,

ráció s révület között
előre fontolt érv-küretben,
mesterségem, mégis: te VAGY,
érvényes és elérhetetlen,

nincsen idő s nincs óra sem,
Isten nem ismer szúnyog-önkényt –
vallatólámpák fénykörét
így közelítem mégis, önként.

Adjon az Isten

Nagy László (1925–1978)

Adjon az Isten
nyugalmat,
tűnő tusákban
ne haljak,
üres szívemmel
ne kongjak,
árva csodákba
botoljak,
lámpámba szellem
repüljön,
ágyamra ártás
ne üljön,
kérdésre választ
vajúdjak,
ne álljak hamis
tanúnak,
adjon az Isten
szavakat,
karácsonyokra
havakat,
túlélni könnyű
nyarakat,
s hitet is adjon,
ha marad.

Arccal a földnek

Bella István (1940–2006)

Arccal a földnek, földimádó
számháborúzó partizán,
meszesgödör alját kaparva,
vágyom szebb kínhalál után,

csontjaimon paták tipornak,
toporzékol a rettegés,
egyszer talán újrategyűlnek,
s szobrom is lesz – ez nem kevés,

megmondta Hermes Trismegisztosz:
ami lenn van, az van felül,
gyökér a lomb s lomb a gyökérzet,
Hádesz hona felülkerül,

roskad az égbolt, lesz a sorsa
illegalitás, végtelen,
porciózzák üres koporsók,
verdiktet mond az értelem,

s ott lenn, ahol meszesgödörben
ébred s nyugszik a hulla nap,
szervezkedik a hóhér elvtárs
vakondokként a föld alatt.

Öregedő férfi dünnnyögi

(Fellegi Miklósnak és Aninak)

Megszépülnek a régi lányok,
bár elbánt velük az idő.
Eltérülnek igék, arányok,
legyűr a képzelt túlerő.

Mi lett volna, ha... Újrakezdve
csábít az elhódált esély.
Édes a múlt töppedt gerezdje –
aszúja szomjra mit sem ér.

Abból a csókból más fogant meg,
más génállomány, más jövő.
Kínálta szép bogyóit: hadd edd,
primőrrel csalt a nyárelő.

Így lett a jobb. Derűs valóság
elsápaszt fantomfényeket.
Ne csócsáld álmok rágós húsát –
ízleld az ingyenc lényeket.

Habár te voltál ott és akkor –
nincs visszatérés: állj tovább.
Meg nem idézi fanyar vackor
meddő szerelmek mákonyát.

Tabula smaragdina
(2011)

Csak ami való, hazugság nélküli, biztos és igaz, csak az érdemes pennára és árkusra, így hát állok naphosszat az íróállvány előtt, szemembe süt az üres papírlap hőmezője, elvakít, és egyensúlyérzékeimet is elbizonytalanítja, csak a belső érkeim nyomatékossítják, hogy ami lent van, az nem más, mint ami fent van, és ami fent van, az megfelel annak, ami lent van, nem is kell egyéb, hogy a megismételhetetlen varázslatának műveletét végrehajtsam, mert ahogy minden dolog az Egyetlenegyből származik, ama eredeti gondolatból, a természetben is minden dolog átvitel az Egyből keletkezett, vidd hát át a papírra ama Egyet, melynek atyja a Nap, anyja a Hold, a Szél hordozta kilenc hónapon át, a Föld táplálta lágy emlőjével, s így lett egész nemzője a világnak, s bár férfiúi ereje véges, újfent duzzadóan tökéletes lesz, ha a Föld méhébe visszatál, válaszd el hát a Tüzet a Földtől, a könnyűt a nehéztől, légy telve tudással és szenvedéllyel, mert ami a Földről az Égbe emelkedik, idővel ismét a Földre száll, magába szippantván a felső és alsó erőket, így lesz ura a létező világnak, fény-arcod elől a sötétség kitér, s ez lesz minden erőben az erő ereje, mert átsugároz könnyűt és súlyosat, mert a világot ekképp teremtették, ez az átvitel varázslata, ez a mágia módja, ezért hívnak Hermész Trismegisztosznak, mivel a világegyetem tudásának mindhárom része az enyém, csak éppen mit kezdjek vele itt az íróállvány előtt, hisz' mindent, amit a Nap műveleteiről mondtam, még el sem kezdtem, s már be is fejeztem.

Nagypénteki elégia
(2011)

Tombol a suttyó tavasz, az orgonarügyek
úgy robbannak, mint kivirágzó gránát
lövészárkok sáros labirintusában.

A Teremtő röntgen-periszkópja rajtad átlát,
s míg elnyom egy-egy diszkrét ásítást,
hisz annyit látott már, mindent látott,
mellékesen eléd löki a kizsigerelt-nyúzott,
gyönyörű-borzalmas egyetlen világot.

A vattatőfülkék izzadt magányát,
hol öreg pap örvendez a váratlan ahá-élménynek,
s penitenciaként nem imát, de írást ró reád:

ezt akarja az Ég, ez kezdeted s a véged;
a magadba fordulást, elcsendesülést,
hasztalan lármáz odakünn százszólamú kórus;
a bűn s erény csatáját, hol nincs közlekedésrendészet,
nincsen másusz, se bónusz;

a jobbulás vágýát, mert bár tiltott mezőkön jártál,
hátha lesz, ki megmossa a lábad;

a vágyakozást, hogy testtelen legyél, asztrál,
s a megmentő hit visszamesse vágýad –
mind megtapasztaltad. S most mégis

itt állsz gyámoltalan és tapasztalattalan,
mint akiben árvizek tetőznek, homokzsák ázik,
s a menekvésnek borsos ára van.

Minden vétked, hogy álmodni mertél,
s az álmok reggel öntörvényű életre keltek,

örvénylőn magukkal ragadtak, mintha léteznének örök,
első és utolsó szerelmek,
mintha léteznének csakazértis, mindent tagadva
első és utolsó hitek és remények,
mintha nem volna szívrohasztó halál, s ha mégis,
az egyetlen-éltet vagy hivatva élned.
A földi poklokat, mint rossz turista, megjárta immár,
kapuját szélesre magad nyitottad,
túlélted, hetedhét földről csodádra jártak,
faggattak, tamáskodón tapogattak,
ám e világon minden csodának – s halálnak –
három nap csupán a szavatossága,
a feltámadás napi rutin, a titkok elhomályosulnak,
krikszkraksz lesz megannyi ábra,
s kapaszkodhatsz görcsösen Istenbe, ösztönökbe,
mániákba, megtartó famíliába,
ami egykor egyben volt, s immár külön van,
nem egyesül harmóniává, hiába.
A tűnő ideiglenesség kilátópontjai:
a feltétlen rajongás, a gyönyör mint halálelőleg,
a mégis-tökély, mely dagasztja, s nem apasztja
energiád, mást-szeretni-erődet,
a fiú s leány mint a halandóság kijátszása,
a felemás párbeszéd a Nagy Szótalannal,
a szerelem, a szerelem, a szerelem,
az Egyszer, a Majd, a Talán és az Azonnal...
Mert van boldogság, és van beteljesülés,
van sóvárgás, létezik vágy a vágyra,
van szimmetria az aszimmetriában.
S ha itt állsz most árván, a Mennyeig alázva,

az azért van, mert hajdan lázadni voltál bátor,
s alábuktál, mint engedetlen angyal.
De van Máriád, a szűzi jelenés; és Magdolnád,
dzsungeles szenvedély-bozonttal;
és egy e kettő, s e kettő úgylis egy,
ha el is zsibbasztnak hosszú, vont litániák.
Emlékezz, mert csupán az emlék ment meg a süllyedéstől:
létezett egy más világ,
ahol minden úgy volt, amint lennie kellett.
Hogy százszor is megbántad? Ne bánd.
Mi immár külön van, s mégis mindig egyben,
hasztalan kerülné egymást el haránt,
nem volna úgysem az Úr előtt kedves.
Mert Ő megértő – s mibe szeretet költözött,
nincsen ott bűn. S míg kanyargós, makacs Golgotákon
kaptat a vérzőszívű Egyszülött,
orgonarügyek robbannak a tavaszban;
s a lélek sárdagasztó lövészárkaiban
egyesül – hasztalan választotta széjjel a fátum –,
ami volt, ami lesz, és ami van.

Tengerfüred
(2011)

Mint egy Örkény-novellában, a dolgok után,
hol túlélte magát a verejtékező nyár,
megindulsz le a dombról, ismerős utcakövek,
nem kétséges, hogy itt valaha jártál,
emitt egy cukrászda, ott egy hotel –
helyek, hol boldogtalan vagy repes az ember,
s hirtelen orrodba szökik egy illat; az nem lehet:
a tenger, a tenger, a tenger.

De nincs kétség: a part mentén
otromba norvég tankerek horgonyoznak,
nehéz, lentről jövő sóhajokat visznek,
s futószalagon gyártott üdvtanokat hoznak,
kintebb, a nyílt vízen komor, katonazöld anyahajó,
szövetséges felségjel alatt;
az áramlatok szardíniatetemeket sodornak,
olaj ömlött, az idő áll, nem halad.

Az apátság ikertornya gótikus,
villódzó effekteket rajzol rá a világítótorony,
más gyönyörök, titkok, más ijedelmek
árkolódnak a napcserezett arcokon,
a borok is mások: a só felkúszott immár
vén szőlőtőkék gacsos gyökérzetén,
mint égi áldomás, csapzott fellegrojtokon
úgy verekszi át magát a fény,
pogány, nagyon pogány. Csoda-e, ha
térítő szerzetesek prédája a város?

A história, mint gyomrot az orvosló savanyúvíz,
az utolsó sejtplazmáig átmos,
ó, a darabos kelták, ledér illírek, mesebeli dákok,
tengerszántó vízi labancok,
itt építettek, csókoltak, reméltek,
s a parti homok megbocsátón elfedte a harcot,
most csupa béke minden. De mentik a szivárvány múltat
makacs emlékezetű gének,
hogy jött Tagore őrnagy, a szíve sajdukt,
s foglya lett az apály ígézetének,
fát ültetett talán, vagy virágot, egynyári kincsét
szeszélyes alkonyokba szórva,
a régi-újvilágot ily mód gyarmatosítván.
S egy más hajósról is regél a monda,
hogy itt járt Quasimodo kapitány,
szerelmét fátyolos tekintetű asszonyok őrzik,
és költészet lonca leng a sziklapart tövén,
mely újra hajt tavasztól rendre őszig,
és hajók mennek derűs Itáliába
metaforákért, könnyű, fűszeres rímekért,
cserébe homlokráncolta eszméket kínálnak.
S bár a Hanza-kalmár fukar és kimért,
virágzik a verskereskedés. A lélek e tájon
fenséges, mint viharpaskolta várfo,
itt huri-mennye,
hitét könnyedén eldobták
a monogámmá szelídu,
ottománok,
mert az asszonyok, az örök el-nem-menők
itt mindig körülindázva szerettek,
sziluettjük a horizontra égett,
vártak, szültek, túrtak, búcsúztak, öleltek;

és csődbe mentek mind a matrózkuplerájok,
mert a tenger csavargói a korzón
az ő tekintetükben elmerülve, halálíg-szenvedélyt
kutattak mohón és vadorzón,
s a végső percben bízvást visszatértek.
S az összefolyt időben ősök és utódok álma
úgy csillámlott, mint odaát a szirten
Géza apát őszes, torzonborz szakállá;
poéta maga is, hithű eretnek. S a vízölelte város
mélyen csontjaidba épült akkor,
kavargott benned nyáresti teátrum,
krónikás aggastyán, lelkesült reformkor,
dajkált Tengerfüred, s magával ragadott,
mint szépségben fuldoklót édes örvény,
de indult a vonat, menned kellett.
A kaptatón szembejött és biccentett Örkény.

A hűtlen hálaéneke

(2011)

Légy hálás azért, ami a tied. A birtoklás nem evidencia.

Mindaz, mit megszereztél,
kölcsonben van nálad csupán. Jog sem segít.

A világ, akár egy omló, ódon erkély,
veled van küzdelemben, kontemplációban,
de hajótörött-sziget növényzeteként el nem
rejtenek műgonddal locsolt leánderei.

Csak állsz a korlátnál borotváltan s jólnevelten,
de nem rajtad múlik a horizont s a távlat.

Hűtlen vagy még rögeszméidhez is.
A perspektíva csak szép illúzió,
a karneváli üdvtan-sereglés felületes és hamis,
csak a megnevezés nyújt némi szabadságot.

Sosem a „mi” vagy „miért”; mindig a „hogyan”.
A tulajdonlás az örökkévalóság talmi képze.

A pillanat áll, az élet elrohan,
a szeretet, mely a közegből kiemel,
az idő titkos szinonimája: krisztusin esendő.
Az állhatatosság a szentek erénye,
a Földet a hűtlen lendíti előre. Mint másnapos eső,
úgy mos tisztára az emlékezés.

A változékonyság élni enged: óvó, tápláló liget.
Gazdag vagy, még ha nincs is örökletes rangod, kincsed.
Légy hálás azért, ami a tied.

Éjjeli rapszódia

(2011)

Álmodból riadva már megint, hajnali fél kettő,
hol van a fiktív, bársonyos öregség,
a végigaludt éjszakák, laza rongyszőnyeg-projektek,
reggelre szertefoszló eretnokség,
hol az ölelésnyi család, szeretetszikrák,
hol a körbepedálozott, türelmes Balaton,
csak ez a fémizű alumínium-rozsda,
mi az új napra ó patinaként szükségképp bevon,
hogyan a múltból élsz visszavonhatatlanul,
korbácsolt jelennek bár s örvénylő jövőnek,
rendszereket és eszméket váltva.

Az éj fazekában ismeretlen receptű étkek főnek,
séfek titkolóznak, pletykálnak kukták,
ínyenc étteremkritikusok fanyalognak,
hát micsoda nóvum, mily sosemvolt kotyvalék ez,
minő még-derűsebb holnap;
s egyáltalán: miféle gyarló műanyag-praxis
újrahasznosított, harsány teóriákhoz?
Az éjfél, ez a szenttelen csíkozott sorompó,
a józan másnapba óhatatlan áthoz,
de nem működsz már mint biztos mechanizmus,
lélekmasina, GDP-termelő tétel,
apagép, férjgép, szeretőgép, szabadságadag-automata.
Gyomrodban idegen az étel,
agyadban a gyönyör: archívumból mentett tévéjáték –
szíved csak a valódi, egyszeri cafat.

Fekszel elnyűve s álomtalan, ismerős fronthatások
s ismeretlen csillagképek alatt,
a harc odakünn zajlik – idebenn süket a csend,
vésszjósló, ezért megnyugtató.
Sustorog, kavarg, magába ránt az éjjel,
ez a szennyes-tajtékos, mérgező folyó,
kövezett-firkált partjain parkok s ipartelepek,
pozitív s negatív gettók, egy szóval: a világ.
Roskatag, villódzó toronyként dacolsz a széllel,
s nyaldosnak betonvájó rapszódiaák.

Építészet
(2011)

A három dimenzióba bebörtönzött ember
a világért be nem ismerné a vereségét
a Genezissel folytatott előnytelen küzdelemben.
A negyedik D pedig sosem volt az övé;
az időnek csak szálnalmas szakaszait kapta,
ráadásul nem is délceg egyenesen, hanem íven,
törvényszerű felszálló és leszálló ággal –
rajta mulatott a fáradt humorú Isten.
Maradt humán játéktérnek a tér,
önkényes origóból szertefutó nyilakkal,
mintha a naiv koordináta-geometria
képes volna elhelyezni és megnevezni mindazt,
ami amúgy elhelyezhetetlen és megnevezhetetlen.
A Teremtő dobta kesztyűt az építész vette fel.
Előbb csak mérnök volt: vonalakat húzott,
gúlát szerkesztett, boltívet eszkábált,
generációkon keresztül művezetett, hogy közelebb
jussunk a fenséges gótikus mennyekhez.
Tette a dolgát, nem filozofált.
Arany metszést ügyelt és színharmóniát,
mérícskél, össze ne omolják a híd,
munkát adott a szent-komolytalan
piktoroknak és szoborfaragóknak.
Nem tudni, mikor ébredt öntudatra:
talán amikor elfordult az Ég,
s a térben rekedt csupasz Ádám-fattyak
ruhákba és falakba burkolóztak:

ne dideregiének az istentelen űrben.
Attól fogva az építőmester
pap lett és tanító, kevés szavú rétor,
a győzedelmes anyag cinkosa,
aki emlékszik még a szakrális korokra.
Fekete garbóban, fekete zakóban
ült a villódzó képernyők előtt,
s miközben mindent módszeresen megépíttetett,
amire a Gép csak módot adott,
nem feledkezett meg a globális párbajról.
A duellum most eldöntetlenre áll.
Túl a tömegben, a mennyiség forradalmán
az építésznek még maradt csöpp esélye
S.O.S.-re, menteni szottyadt lelkeinket.
Ő formálja át a teret helyé,
a helyet az élet templomaivá.
Ő hasítja ki a sosem-voltat a mindig-voltból,
kijátszva nekünk rendelt töredék-íveket.
Ami volt: örök; ami lett: esetleges.
Csak a ceremóniamester tudhatja, miként
merevülünk ki térben és időben.
Háromdimenziós lakályos börtönünket
csak az ő terrorizmusa rombolhatja le.

Irodalom

(2011)

Az irodalomnak az írás vetett véget.
Oly boldogok voltunk a csapongó tűz mellett,
ráolvasóinkat kántálva tudatlan
pattogó-tekerő lángok ütemére.
Majd vágyat éreztünk megcsípni a percet,
rögzíteni az elfutót, mint zsákmányt barlang falán,
ugyanúgy mondani, ugyanúgy érezni,
hátha urai leszünk az időnek.
Agyagba, kőre, foszló papiruszra
róttuk fel remélt halhatatlan voltunk.
Mennél több lett a jel, annál hatalmasabb
a bizonytalanság egy-igazságainkban.
Bizonyítékát körmöltük hitfogyatkozásnak,
tévképzeteknek, törvény-inflációnak,
s kézen-közön még a költészet is
elveszítette csapzott, szent örületét.
Az irodalom idővel így lényegülhetett
köldökszemlélő öntörténetévé.
Már nem szökhettünk vissza az ártatlan időkbe:
a tűz elhamvadt, s az ó ráolvasók is
értelmetlen kongnak a süket éjszakákban.
Az ősbűn nem az alma volt, hanem a tinta.
Mégis a könyvek, fóliánsok, fájlok
dzsungelében forgatva csorbult macseténket,
úgy érezhettük: az eltitkolt tudásnak
esőerdejében vagdaljuk az ösvényt.
Évezredekén át ringattuk magunkat

túlélni segítő szép illúziókban
komor levegőjű akadémiákon,
mint cifra uniformisú hadvezérek,
okulárés tudósok háborút imitáltak,
s hitték: mert írnak, s mert írásról írnak,
befogadja őket is a Nagy Literatura.
S ahogyan foszlott szét véletlen s akarva
a töretlen Egész önáltató képe,
úgy lajstromozhattuk veszteségeinket.
Odalett a ritmus, mindenek alapja;
útközben valahol a rímről is lemondtunk,
mit – nem is emlékszünk már – úgy aggatott
a puritán szövegre édes vulgáryelvek slágerpoétája;
idejétmúlttá vált metafora-pemzli dús ecsetvonása:
tárgyasultunk, ám elvesztve a tárgyat.
Vissza a kályhához, a roppanó tűzhöz?
Talán mindegy is már: újmódi varázslók
új esztétikával s technológiával
termelik újjá az ős-analfabéta
egyensúlyt, a valaha volt lélek-békét.
Minden ötletünket, íme, kipróbáltuk:
csak az égre nem róttunk kondenzcsík-verset.

Karácsony
(2011)

Karácsony, szúrós fák tövébe
szeretteinket összegyűjtöd,
s míg a jók itt fenn hozsannáznak,
magában kushad lenn az ördög.

Minden fényes, minden világos,
éles sarkok legömbölyödve,
harákol, fújtat és köhécsel
alant a túlvilági medve.

Nincs köze csillagszületéshez,
csillagszóráshoz, csillaghulthoz,
taszít jelent és eljövendőt,
csak az izgatja, mit a múlt hoz.

Nem osztályrésze a melegség,
be kell érje az örök langgyal,
s maga sem hiszi már magának:
szerelme volt egy lenge angyal.

Valamije tán mint a rózsa,
valamije meg mint az ében,
nyálcsöpp a Sátán szája sarkán,
álmodik szúrós fák tövében.

Szanaszerte

(2012)

A régi dallam lassan elenyészett,
és jöttek harsány, új harmóniák,
s míg levedlette bőrét a világ,
már át nem látta senki az Egészet.

Bár mondták: sosem létezett Egész,
s így az sem volt, mi szanaszerte-törjön,
körülhatárolt kinti-benti börtön,
és kiscsömböccé hízott fel a Rész.

A karmester még ráerőltetett
az orkeszterre régi iskolákat,
de kottatárba zárta az idő.

S bár szürcsöltük, mint javas-főzetet,
a korszellem orr-fül-gégénkre támadt,
s csak bóbiskolt a spicces Ügyelő.

Szonettsziluet

(2012)

A szmog magát a bőrünkbe beette,
úgy évelünk, mint gyűrű héj alatt.
Lelkünkbe dermedt pállott pillanat,
és nem tud rólunk a kopár rekettye.

Hogy szerettél, az bár jelenvaló,
a jövődőre nézve semmit nem mond.
Az íriszedre vetítem az alkonyt,
s a képzeletben pilinkéz a hó.

Az egyedüllét, ím, halálelőleg,
úgy feszítem a hátam az időnek,
mint az, aki a reménytől se fél.

Ha mégis látni szíved sziluettjét,
mit nem vibráltat lopódzó öregség,
egy karcos éjen felragyog a tél.

Cím nélküli versek

(2012)

Zenélt a nyelv, s te lépre léptél: labdázott véled ingovány.
Meteorokkal telt a légtér, gyík ejtőzött a szirt fokán.
Flóra és fauna vigasztalt, törvénné ért pár kósza elv.
Körbeülték némák az asztalt, s kitépve hevert lenn a nyelv.

*

Az ómodor, mint szép anakronizmus,
a rojtos égen függelék-bazár.
Tépázza bár rövidlátó cinizmus,
a láthatár az mégsem léthatár.
Az újhazákban mélabús a múlás,
pár nemzedék még koloncot cipel.
A volt idő, akár a vakondtúrás,
a gazdát indulattal tölti el.
Hisz mit sem ér a csillagképi másság,
tűnt égövön csiszolt tapasztalat:
nincs optika, hogy sebét látva lássák,
ki elvérzett a gézkötés alatt.

*

Egy kukoricaföldnyi rögs pálya,
a végtelen sor végén szeder vár rád,
a kapa veszélyes a mezítlábra –
s a porciózott örökkévalóság
mint létmodell; de jobban érdekel még
a góllövészet metafizikája,
a háztájiban maradsz makacs vendég;
és fel sem tűnik: mindig lejt a pálya.

*

Az erdő mint a múlás színhelye.
A kultúra mint csillámló hazugság.
Az égbolt ámítással van tele,
de sűrű éjet rögválóság csuk rád.
A máz, mely, nap ha éri, megreped.
A kanálisba szivárgó vagyton.
Lám, elveszíted egyetlen pered:
az otthonod a baljós ősvadon.

*

Járnak-kelnek a lelki bénák, visszhangoznak a holt szavak.
Harangjaink mind siketnémák, szemünk a szivárványra vak.
Téblábolnak az elhívottak, nyomulnak önhitt törtetők.
Lázban égnek a hült halottak, túszként tartva a tört időt.

*

Vereségem learatom: ez a túlélő-maraton.
Nem vagyok méltó hírvivőnek, kalpagomra is célba lőnek.
Nem doppingolnak sem piák, sem vérszegény olimpiák.
Nem hajszol sírba a robot – most épp morzézni tanulok.

*

Egy régi könyv már nem édesszülötted,
egy régi versnek az vagy: mostoha,
habár meg nem tagadnád soha,
korhadozó pálcát tör fölötted,
talán felszakít a régi ötlet
hegedt sejtet, elhalt szövetet,
hogy a lélek is beleremeg,
míg az emlék táncot rop körötted.

*

Flagellánsok baktatnak az úton,
törvényüket nem szignálta Newton,
vár rájuk egy nyirkos, ó kolostor,
fali szögön pihen meg az ostor.

*

Démonokkal vad csatában óv a pajzsod, brong a bronza,
forr a vér, s a torna díja szíved hölgye, Esperanza.

*

Tán a gének hasonló rajza,
piruett omló ormokon,
vagyunk véletlen vérrokon,
krétával húzott macska-bajsza,
graffiti-történeti gesztus,
utcamuzsika, áradó,
áteredő bennünk a jó,
körülölel a tenger textus.

*

Az eső csak szemetel, szeplődzik a tócsa.
Még egy csalfa mese kell eltakarodóra.
Még egy csiszolt hepiend, halivudi ábránd,
s elkerül e regiment hollótollat, kátrányt.
S ím, az idő kiderül, fuldokolsz a porban.
Hepi vagy már cefetül, a Sátán se horkan,
triumfál a szeráfhad, sose dúrban: mollban;
a bűnt végképp leráztad – nem tudni, hogy hol van.

*

Ha ismernéd az elkövetkezőket
egy kitágított jelen foglyaként,
kit a fátum váltságul ígért
tárlójában porló múltidőknek,
tán megölne fád érdektelenség,
az élet, mely túl titoktalan
(címszó, kinek rendelt sorsa van),
s volnál önnön gyászmiséden vendég.

*

Lépcsőm járom,
át a Tabánon.
Fűzöld minden,
füstök a Ringen.
Örsénk jó nagy
áthidalónak.
Várban várnak –
nyúlnak az árnyak.

*

Átrepültél három óceánt,
négy-öt földrészt, jó pár szigetet –
s ott vagy épp, mint ki sehol se járt.
Átrepül a gyermek képzelet.

Csöngé, időszámítás előtt
(2013)

A természet, a táj csak álca,
organikus pannon kulissza.
A kottát vissza-visszajátssza,
estharmatát a por felissza.
Világszínpad a hátsó pajta,
hiába ütnék rá a plombát,
szeretőnek az ég akarta,
s a cigaretta-hekatombák
máglyáján izzik nyelv s a lélek.
Jut majd idő a sorsnyi térnek,
mely a világon eltűnődik?
Föld méhe szül, mint ő a hangot,
Isten-faló szörnyű suhancot;
fortyog, sugároz. Készülődik.

Közel/ítések

(Oláh János *Közel* című regényének motívumaira, 2014)

Lehelet szaga, nedvessége.
A percek állnak, nem szaladnak.
Megvéd a konyha szűrkesége.
Veszélye nem ér e kalandnak.
Hóval tömött a malomárok,
alatta elmúlt nyarak avarja.
Az ajtórésen fagy szivárog,
de a küszöböt már a tavasz kaparja.
Maskarák jönnek, boszorka-hadak,
csizmájuk vasa nagyot koppan
s örvénylenek spirál-gomolyban
a mennyezet füstös égboltja alatt.
Magam vagyok a félszek éjén,
az idő mindig csak mélyebbre ás.
S tagadnám, de a sejtek mélyén
ott bizsereg a porló hamvadás.

*

Csak ami elveszett, az érdekel.
Vonszolom magam ősztől őszig,
mert felhalmozni a télre kell.
A csalás valahol itt kezdődik.
Szél dobálja a diófa ágait,
elfogy a bátrak minden érve.
S hasztalan bújsz a benti zugba itt:
összefut a bútorok éle.

*Kapok az elszökő irányok után,
s hiába sápad el a Nap,
erős színek vonaglanak,
tapogatózom vaksin és sután.
Ellenséges közeg vagyunk –
jobb félünk a gyanú tornyait.
Körülölel a halálra unt
keserű illat, alkonyodik.*

*

*A szél álmodó kelmébe bagyulál.
Összecsusszan a képzelt s a való,
tápázkodik a megjósolt halál,
szitálni kezd a szürkület, mint a hó.
Gyöngé szellő lengeti létem,
függöny árnytánc a falakon.
Nem kínoz immár gyarló szemérem,
szívverésem is lusta-katatón.
Monoton mondatról mondatra szédülök
a betűk halvány csipketengerén,
a dél sárga fénytócsájában ülök
a műhelyzajok tengerfenekén.
Kúttükör villant felém egy homlokot
Golgoták megkínzott egére,
megemelném a fejemet legott:
ím, Mária kékje és fehére!*

*

Égzen az ordastorkú tél. De élek.
Arokpart füve. Diófalomb. Esélyek.
A szelíd marton libák legelnek,
hulló tolluk az ég előtt lebeg.
Lányok, kezükben kanna nyikorog.
Friss tej illata. Taplógomba-eres deszkán
öregek, arcukon ráncok, múlt korok,
bor pirosa a szűnyogos verandán.
Az ajtórésen fénycsík bukik át.
Bokámat a döngölt föld hűvöse csiklandozza.
Nyárikonyhánkba sűrül a világ:
fehér terítő, lábasok piros zománca.
Hanyattfekve nézem, az összezúzott
magasság mivé lett. Legyez a lapu.
Oly messzi a darázsészeknyi falu,
s Isten volnék, de csöppet se túlzok.

*

A sötétkék, hűvös üvegejszakában
nem találjuk a régi helyünk.
Tespédünk az alvadt vér szagában.
Sípoló hiány. Lebegünk.
Sivár igazság: csak az számít, aki hallgat.
Jólesik a felejtés szeszélye.
Magába fordul, ki befordul a falnak.
Megérint a semmi lüktetése.
Szent Antal a szemközti falon. Mögötte
egy nemlétező tenger felszíne vibrál.
Vibráló máslet, por csíkjai. Körötte

*kéesszürke, pamutszerű homály.
A levegő valótlán tisztaságban
ég. Ez nem az az út, amire vártam.
A semmi zenéje, e luciferi dallam
feloldódik a siketnéma vágyban.*

*

*Ajtók csapódnak, valaki kopog.
Mindenki egyedül, szingli-rokonok.
Pórusok. Árkok. Szántás sebei.
Esővájta horhosok repedései.
Hirtelen tör rá arcomra a szél. Spröd
erőszakának bölcsen engedek.
Szétfoszló, menekülő esőfelhők
csordái tarkázzák az eget.
Az emlékezet mezsgyéjén visszatalálok.
Ünnep van, reggel, süt a nap.
Rám köszön egy névtelen zarándok.
Felé fordítom az arcomat.
Fölfelé szabadon lobban a tekintet.
Elhagynak és velünk maradnak, de száz
bolygó-pályán hullt angyalok keringnek.
Kísértő táncuktól nincs szabadulás.*

Fertő-sakk

(2014)

Mi közöm ehhez az éjszakához?
Ki vére folyt itt el-tova?
Meddig nem volna mostoha
ez a föld, amely áld s megátkoz?
S fölfalnának a szúnyogok?
Értékelnék-e bozgor vérem?
Jelképeit hiába kétlem,
lehetnék azért hős halott?

*

Halálmenet, haláljövet:
ki lesz a rab, és ki a kápó?
Ki a kidőlő és kiváló,
a döbbenet s a rettenet?
Ki fogja összeeszkábálni
az emlékezés kultúráját?
Aki átérez – s aki átlát?
Ki tud a Kereszt alá állni?

*

Lehetsz-e otthon kikötőben,
vagy az otthon csak fikció?
Verejtékes egy dáridó,
vibráló kontúr eltűnőben?
Kultúrtájjá formált mocsár,

hajrígerekben spiccerek:
egyszer majd ez is ellibeg,
ha a vitorla másnak áll?

*

Hűtlen lévén a hűs szavakhoz
mit ér a mondat gyönyöre?
A vers csak nyúzott nyenyere,
tévhit, hogy éltető tavaszt hoz,
s továbbél benne tél s halál?
Nincs több fejleszthető legenda?
Apokrif lom a Szent Agenda,
s nincsen már, kit szíven talál?

*

Hány bűnt bántál meg oktalan,
holott az üdvösség felé vitt?
Felismernéd a légi égit,
midőn a „lent” s „fent” rontva van?
S ha a kitüntetett irány
relatív posztmodern szeszély,
megvilágít-e fényes éj
nyirkos barlangok rajz-falán?

*

Elvetélnéd-e annyi terved
újrakezdvén az origótól,
heródesi abortusz-doktor?
Gyöngy-e a gyöngy, ha szertepergett?
Alkot-e, aki folyton elvet,
lehetetlenek prófétája?
S aki a próbát mind kiállja,
megtart akár egy árva elvet?

*

Érosz kopott albérletében
meddig leszel még otthonos?
Ha már a vágy sem mámoros,
mit ér a Nap a cserzett égen?
Kit érdekelnek elmúlt kéjek,
fakult pornográf krónikák?
Fölserken még az ó világ?
Főnix-hamvából újraéled?

*

Új világ új reggelre kelvén,
s véle a múlt mind odatesz?
Az idő karc vagy puha nesz,
karistolás a petyhüdt elmén?
Hányszor nyolc sor az elmúlás?
Hány nyolcad korsó bor az élet?
S mielőtt még elfelednének,
újrázható a tűnt varázs?

Bakonyszűcs

(Babics Imrének, 2014)

Hét csakrához hét tó rejti a kínai halfényt
Fémsuhanását pikkelyaranyló pótgenezisnek
Éhes vektorraj nyilazódik a bársony elemben
Jól emlékszik a villanyhúrban az édeni kreszre
Körben a fák globalizmusa fittyet hány az Időre
S Térre – mamutfenyves felesel bambusztelevénnyel
Lombkoronájuk lám betakarná még a Bakonyt is
S vélük a tűnt azonosságát sirató Európát
Elsüllyedt e világ noha minden néki virágzott
Tenger szárazföld meg az égbolt mind gazsuláltak
Senkise szólt így – mintha az Isten szállna le újfent
Úr volt és Filozófus – a kertekben Geométer
Ám túlnyerte magát s lett gyarmata új hatalomnak
Elhagyván az ígét bálvánnyá tette a tárgyat
Ott füstöl lábánál orrfacsarón a Poézis
Már nem is áldozat inkább unt és tűzre vetett lom
Nincsen földrés sem sziget álommekka Bakonyszűcs
Zsákfalu – volt ütemében túl itt élhet e földrés
Elfeledett anyanyelvén zengő hexameterben

Indián vénasszonyok nyara
(2014)

Bokrot kontyol a kertész nullás gépe a végzet
Fűnyíróelv trénerpályáján e gyakorlat
Inglis francúz vagy vágott zsaponéz neki mindegy
Ollójával a megbízót szolgálja – a fácskák
Művi natúra kimódolt szobraiként bodorodnak
S míg a kerítés mellett sorban telnek a zsákok
Bér-tefu centralizált zöldsílóit teletömve
Eltűnődsz a teraszról mint Don az ó haciendán
Bár a gyapotföldön nem hajlong Afrika-szolga
Lám ez a négyzetrácsra kimódolt mű-Univerzum
Úgy tesz mintha leosztott volna a kvázi-Teremtés
Súrlófények sütnék rád és kunkori szellők
Csiklandoznak – a csonka diófa alá potyolódnak
Csonthéj-labdák zöld burkukban az ember-agyakkal
Vég-napozó nimfák évődnek a hunyttüzű nyárral
Sufni-biciklik gördülnek villás negyedekben
Ám ha esők jönnek kágyillók áradatában
Éti csigák nyálkás sprintjében ázik a pázsit
Bronzbőrű éltes maja hölgyek a képzeletedben
Poncsót öltenek – álmot látnak a zúzmara-szőrnyről

Reggeli fények
(2011)

Úgy pitymall hogy az ízes szóban az ősi jelentés
Összesűrül mint képe a hajnali munka-menetnek
Messzi a tengeritábla kapával ócska szekéren
Lassú virradatok fényjátékát hunyorogva
Úgy dokumentál írisz s úgy raktároz a génbank
Század múltán őrzi a hajnal rítusi sokkját
Rég urbánus a létmód – tempód óra tagolja
Éjfél kerget az ágyba s a fiktív pirkadatoknak
Átaluvója gyanánt hessented az inka robotlást
Honnan e borzongás öttájt ez a dúlt atavizmus
Osztálynélküli honban mémje a régi parasztnak
Más század más ezred a program rég kitörölve
Mégis a hajdani napkezdést eme végtelenített
Sorsdrámát látens vírusként hordja a véred

Szeretetlenül

(2011)

Lásd szeretetlenül nem elokvens rózsaliget – sem
Érvidús szívi tanulmány – úgy tört rám az öregség
Hogy nem ajánlott bölcsességet az Úr se cserébe
Az van csak mit az ifjú hebrencstől megöröklött
Vén dohogó lelkem – kit is izgat a bácsi kudarca
Úgy van jól ha a friss ropogós újmódi fiaskók
Dundi vitorlát bontva repesnek az ósdi szelekben
Vér-varasan kit is izgat a hámló tengeri medve
És szeretetlenülvéhez mért is kellene tolmács
Látom a rózsza helyét de virághoz hol van a gomblyuk
Rum fogytán mi vigaszt nyújt kábult alkoholizmus
Vagy szeretettobzódás – függősége a Jónak
Únom a tengert s irtózom minden kikötőtől
Így szeretetlenül se siketnémák jelelése

Édesháza

(2011)

Másod az égen az árnyad a földön az ízed a számban
Felhizlaltál cukrosbácsi s a kúra se slankít
Elvonnád amit adtál egykor – a többi zamatnak
Híve ugyan már hogy legyek én ha a nyelv odakozmált
Mindenfélét gondoltunk de e földi valóság
Folyton meg tud lépni – az eszmék orrnehezültek
Hogyha a harc túlnyerte magát páncélban a béke
Nincs Nürnberg nincs Jalta se Párizs zöldövezettel
Ó unióból új unióba ha vonszol az élet
Nem lesz már sose vége – e körkör zöld üde börtön
Forradalomban hallgat a múzsa poétai csendre
Csak te fütyölsz fennhangon mintha az egyszeri múltak
Torlódó jelenében látnánk csonka hazánkat
Másol az énem s árnyal a földim s ízél a lábam

Hanyatlástörténet

(2011)

Fenn a zenit magabízó öntelt ormain egykor
Mégsem voltál boldog – a boldogság fura szerzet
Görbe csupán – az üresség hajhászása akár a
Hormontornák díja – robajló vízzuhatagként
Omlik a mélybe a múltó másodpercre kitartott
Sorsfüggvény – de hogy ott fenn mint volt s volt-e zenitmód
Vagy fata morgánák csaltak meg tudja az ördög
Mégis a sejtben kódolt jegyzőkönyv ha megőrzi
Bódutságaid emléket s fanatizmusaidnak
Szép zabigyermekeit kik elárvult kósza jövőndőt
Hordoznak fizimiskájuk térkép-erezetjén
Éled már a remény hogy a hullás egyszeri létmód
Mert rögzíti a csúcskönyv hajdani bérc-taposásod
És e hanyatlástörténetnek a hőse lehetsz még

Maszkabál

(Erdélyi Györgynek; 2014)

A színpad mint egy csonka bálterem,
és lankadatlan dül a maszkabál.
A deszkapadlón bűn és vágy terem,
az illúzió szörnyként felzabál.

A kifordított lelkek bársonyát,
mint bélbolyhot, a világ irritálja.
A rezgést el nem nyomják harsonák,
s kályhás sem tudja már, hogy hol a kályha.

A színművészet örök jelbeszéd:
mit egybeszóttak, kéjjel tépi szét,
hogy más szabásmintával újrashabja.

Ki élveboncol, kínhálálra éget –
itt nem segíthet plasztikus sebész: –
az artistának arca lesz a maszkja.

Négy évszak

Bágyadt, füstszagú őszi versek
Barna Bakák, bíbor Budák
Fogaim alatt körte herseg
Nézem a sompolygó Dunát

Támad a tél elégiákkal
Súlyos Pilinszkyk, Rónayk
Az élet megadásról tárgyal
Ugyan ki bírna szóra itt

Rügyet pattint a tavasztündér
Vidor Utassyk, Péntekék
Kínálnak végleg odatűntér'
Sárga szirmot és kék eget

Aratáskor a bandagazda
Dévaj Faludy, dús Weöres
Elhullott mag a hanga-gazba'
Poézisunk is körkörös

Túlélő-show

Túlélni Petőfit (26) nem nagy kunszt.
Az embernek még kötete sincs:
neki is csak néhány volt, vigasztalja magát.
Később majd lesz idő bőséggel behozni,
persze szigorúan mennyiségileg.
Ágyban, párnák közt, boldog szerelemben
múlik az élet, s valósággal
úgy kell keresni a csatatereket.

Túlélni József Attilát (32): kötelező gyakorlat.
Az ember, még innen a nagy bravúrokon,
de egyben-másban már túl is rajtuk,
időt rabol a kisded családtól,
kötelező szülinapos parafrázist körmöl,
lépést és rendszert vált, ha úgy adódik,
s igazából még hessentenie se kell
a kósza szuicid gondolatokat.

Túlélni Adyt (41) már komoly fegyvertény.
Az ember Marcus Aurelius módjára mérlegel,
kibotorkál a nagy sötétlő erdőből,
be-betéved még sötétebbekbe,
de nincsenek többé szivárványos illúziói.
Egyik kötete olyan, mint a másik,
kapaszkodik a szereteteibe, barátaiba,
s üdvtanná formálja a megváltó Írást.

Túlélni magam (54) angyalias élmény.
Túl immár testi és lelki halálokon,
de még csak kétharmadán a valószínű útnak,
porózus testtel, rongyolt lélekkel,
mágnás múlttal és koldus jövővel,
bögrényi hittel és tenger reménnyel
rozkadozom könyvtárnyi súly alatt,
s nincsen szavam a holdvilágos égre.

4x4

Murva az úton dupla szivárvány ível az égen az este csatak
Ellenséges az éjszaka jötte a fény birodalmán rozsdalakat
Tetszholt álmokat űz a manóhad a hajnali tűz csupa talmi
remény
Pirkad a másnap a múlt reneszánsza pogány hamu s füst
sárkányok egén

*

Elvetemültek az évek a pallók minden a múltból tűnt csökevény
Tódul a kéngáz szájszaga támad a Sátánnak poklunk üregén
Tornác sincs már összeuszultak a klérusbölcsek a bolt beomol
Szökken a lélek amíg az anyagban a kósza atom zsongón
zsinatol

*

Elherdáltuk az édes-fényest volt és nincs mentő szerelem
Otthon volt ez a fennkölt érzés kamránkban de ma már idegen
Nincsen többé kint és bent a küszöb van lám a tenyérnyi limesz
Terjed a köd birodalma a vátesz sem firtatja a télbe' mi lesz

*

Volt egy ritmus az élet előtt és nyilván lesz is az élet után
Antihumánus úrdobolás ama ultravilágban a holdviolán
Nem bánt senkit hogyha legörbül az égboktán az a holdviolin
Mennykeramithoz a jó ég tudja vajon lesz bányásznunk kaolin

Kérdések Weöreshöz

Ha a vers tényleg születik,
s nem lebeg öröktől az úrben
abszolút nullfokra lehűlten,
ki a doktor s a szüle itt?

Ki kíséri a küszöbig,
ha lesben áll a metsző tőrés?
És ha az abortusz a döntés,
ki taszítja a küretig?

Jóslat

A vakszerencse egyszer úgyis elhagy
s csak bővölöd az útelágazást
már nem tudod hogy álmodsz-e vagy felvagy
s hogy szátsad-e a pislogó parázst

Mint kósza lélek kiröppensz magadból
holt-idegenné lesz a lenti táj
úgy leskelsz le a didergő magasból
mint dzsípieszét elvesztett madár

A sodronydróton úgy időztél akkor
mint rajtra kész nagy rajban támadó
nem aggasztott még hogyan lesz az aggkor
s a számadáshoz lesz-e számadó

Míg szarkamód lecsapsz a talmi kincsre
és számolod hogy mennyi hány karát
már kifésülve szeméből a tincse
s a vakszerencse íme újra lát

Illuzionizmus

A fő, hogy léteznek illúziók.
Történetek a szétfolyó időben.
A lélek többé nem lesz már erőtlén,
mert behálózzák ő szcenáriók.

A mítosz akár egy segédvonal,
mi átlendít az élet buktatóin.
Míg kisgyermekként ugráltál a Zsórin,
már megfogant a szívedben a dal.

S a színhelyek – mind-mind önkényes Éden –
úgy kaptak ellenpontot fenn az égen,
hogy csillagász sem köthetett bele.

S bár elpusztíthatatlan lett a suskus,
az életmentő illuzionizmus
a létezésednek jobbik fele.

Érettségi találkozó

A régi lányok immár nagymamák,
a múltó idő zord könyörtelenség,
mint manna hull más-ezredévi emlék,
s oly szenvtelen a kortalan világ.

Onnan nézve remény és szorongás,
mi innen szürke beteljesedés,
a túlsok mégis oly édeskevés,
a győztes asszót nem segíti bandázs.

Az évek úgy suhannak itt a páston,
mint másodpercek a bírói csuklón.
Csak ácsorgunk itt, térdünkkel bicsaklón,
s a jövőképünk fénylő alabástrom.

Lamentációk

Ha a szénád végre rendbe jön,
túloldalon toronymód ledől.
Ábrándozzál csak déli verőn:
hadak sorjáznak észak felől,
ropognak srapel-parancsszavak.
Erre nincsen barátságos égtáj.
Azt mímelik: rád haragszanak,
ám a vektoruknak nincsen rég már
iránya, csak bökdöső hegye.
Lomha a szív, untató a szcena.
Pang az élet, fülledt és henye,
s minden oldalról úgy szúr a széna.

*

Vezér híján meddő a vezércsel,
szaggatott a posztó-terepasztal.
Egy lefolyóba csorogni kétszer:
a kanális-kozmoszban marasztal,
honnan nincs kiút, sem leskelés.
Kánon lesz a bűz esztétikája.
Ez a munkátlanság, s nem kevés:
ki nem céloz, az is eltalálja,
pláne, hogy a lólap légyszaros.
Úgy halsz el, mint bendőben a dallam.
Koraszülött légy vagy túlkoros:
garantált a röpke lélektartam.

*

A művészet: anomália.
Mint mikor a test mozdulni lázad;
bár repesne, meg kell állnia,
s félelemszag tölti be a házat.
Normálist sem érdekel a norma,
a szabály csak áthágásra jó,
bizsergésre mit sem ér a plomba,
lakod zátonyra vetett hajó,
ott napoznál szivárvány-atollon.
Szomszéd sziklán szilikon-szirén
sajnálkozik a szánalmas trollon,
s eltempóz az álmok farvizén.

Kút

A kút mélyéről ezüstpénz az ég
a friss ivóvíz épp derékig ér
a rekedtes hang innét nem elég
és nem tudod meg kemény lesz a tél

Hát gondold azt hogy kívül van a kút
és itt belül tajtékzik a világ
nincsen kiút és nincsen már beút
a víz locsog fáradt szimfóniát

Privát idő

Egy nyelvújítások előtti nyelven
hol ég a földdel békén összeér
és csók a csók és mindig vér a vér
és nem teremtett Istent még a Szellem

Mint vallanék neked szolid szerelmet
hogy különb lévén elkülönböződj
miként hasítanék privát időt
hol századokká nyurgulnak a percek

Mily szókkal mondanám a mondhatatlant
a múltot mily vászonra festeném
hogy ében éjben virrasszon a fény
derűs kedéllyel töltve meg a katlant

Ha végképp megfutott a gyáva ellen'
és elkoptak az induló-dalok
én trubadúri mantrát gajdolok
egy nyelvújítások előtti nyelven

Tétova triptichon

Belemerültem szép dió-szemedbe
benne volt kicsit a táguló világ
nem torzíthatják fáradt íriszemre
az elcsúszó csalfa dioptriák

Szép dió-szemedet rozzant Arkhimédesz
kozmosz-origóként követem
míg el nem ragad a színehagyott Hádesz
szívem ifjú marad ráncos-öregem

*

Ura voltam még térnek és időnek
ki-be jártam a szivárvány alatt
nem rettegtem a pókok körbeszönek
miért is vetne rám árnyékot a Nap

S összecúsztak bár kajla koordináták
s kasztanyettájában botladozom
bíztam benne az idő ura átlát
s megnyitott terét mégis megkapom

*

Látod látod az aljanincs egekben
felhőt súrol az óvatlan kobak
élhetnéd-e a hanyatlásod szebben
dekadens üdvtan bágyadt gondolat

Láthatnád vajon a legvégső bucskát
lesz-e sikoly derűs ováció
fejedbe húzod a teleizzadt kucsmát
s homlokon csókol a gravitáció

Nostradamus apokrif jóslata

(Vörösmarty Mihály emlékének, 2016 virágvasárnapján)

Íme, beteljesednek az idők.
Mert az idők mindig beteljesülnek.
Kénsavas esők hullanak az égből,
rojtosodik a roppant ózonszóttas,
ürül az óceáni éléskamra,
szójaföldek váltják fel dzsungel-tüdőnket,
büszke nagyvárosok csendben fuldokolnak,
fajok halnak ki minden félórában,
s ősi sérelmekért elégtételt véve
egyre terjeszkedik a fantom-Atlantisz.
Ebben a lakóbolygónyi üvegházban
országokat önt el a szomjazó tenger,
életteret hódít a falánk sivatag,
a gyarló teremtés korrekciójaként
keringőre kéri fel egymást a gének,
allergén pollennel támad a Sátán,
öngyilkos merénylők vallásháborúznak,
darabjaira robban minden, ami egy volt,
s immár fenntartható az életpánik.
Elbizonytalanodik megannyi mester,
vátesz és tanító: romokban az Írás.
A szó helyét átveszi a fecsegő kép,
az agyét a zsiger, a szívét az ágyék,
az igazság helyén halott törvény tátong.
Felvirrad majd napjuk a kontár jósoknak,
betölt minden űrt a csodavárás-plazma,
tajtékzó paripák toporzékolnak

az Apokalipszis istállóiban.
Nemzetség fordul nemzetség ellen,
nemek nemek ellen, sosem igenelve,
nemzedék ront rá másik nemzedékre,
s az ember, akár az égi Barna Törpe,
áll magányosan és csillagtalan.
Nímandok lopakodó birodalmat
tákolnak *Európa* munkacímmel
az európaiak feje fölött,
számlát nyitva más kontinenseken.
Más kontinensek könnyű koncra várnak.
A gazdagok immár nem is szaporodnak:
önmegvalósító önáltatásban
konzerválnák az állapotokat,
rabszolga népeket betelepítve.
Vágyuk a kékvérű status quo iránt
elfelhőz logikát és önvédelmet,
s kiiktat minden alternatívát.
A hatékonyság szentséges nevében
irtanak nyelvet, buja esőerdőt,
mindent, ami csak irracionális
és amiért még élni érdemes.
Felszentelt papok mennyet káromolnak,
szakralitását vesztí létezésünk,
deheroizált hősök szenelegnek,
profán bűnösökben telet a szentség.
Isten nevét már hiába sem vesszük.
A mezsgyéken túlhan felsorakoznak
mindazok, kik barbárnak tartanak:
nézik, hogy miként emésztjük magunkat

civilizáltakra várva.
Föl sem merül, hogy megóvjuk magunkat:
az rút dolog volna; szép csak a feltett kéz,
mintha örökkévaló volna Róma,
mintha volna Róma.
Tágulnak a jogok, szűkül a szabadság,
nem lévén elég trendi és korrekt,
gondolatrendőr kápó igazoltat:
limbóznunk kell a horizont alatt.
Mi magunk vagyunk a veszély maga,
a homokszem a monstre gépezetben,
mely az „érdekünkben” konstruáltatott.
Nem értettük meg élethivatásunk,
megértünk hát a teljes pusztulásra.
Ám addig eljő még a rend reneszánsza:
a titkok gazdái aktivizálódnak,
feljegyzik minden agytekervényünket,
kattintásunkat, gyarló szokásunkat:
bármely gyengeségünk terhelő adat
ahhoz a legvégső nagy zsaroláshoz.
Árnyék-erő sző be préda-társadalmat,
hálója közepén pazar a kilátás,
s a felfalattatás visszajátszható.
Akárcsak futóhomok-ingoványra,
ámításból épül majd mítosz és kánon,
fogcsikorgatva mindenki más ellen,
tagadással pótolva az állítást,
gyűlölettel a szeretet-megértést,
s amíg illetet, kultúrát mímelnék,
fojtogatnak nyakkendő-igazgatók.

Habár nem adtunk felhatalmazást,
elkoboznak tőlünk múltat és jövőndőt,
relativizálnak izzadó jelent,
miközben nyílik a hipokrita olló:
orákulumok egyre gyarapodnak
tódítva mindenható népuralmat,
míg az atomizált nép folyton csak fogyaszt.
Dohos zugokba száműzve a Szellem,
regnál a rúdtáncos Matéria,
agonizál a sápatag Poézis,
apró gombszemeivel vizslat az Érdek.
Az üdvtanoknak végleg befellegzik,
benyomul hűlt helyükre a tőzsdevallás
határidős hazárdjátékával,
kipattanó buborékaival,
klimaxos hangulatváltozásaival.
Nem marad, csak a globál-pragmatizmus:
félvilághatalmak túlvilág-visszfénnyel,
szabadkereskedelem a lelkeinkkel,
szappanopera-történelmi műsor.
Minden világok e legjobbika
silányabb, mint amit egy kezdő Teremtő
tesztüzemmódban így-úgy összetákol.
Ám azért búsulásra semmi ok,
hiszen bárminő nagy az önsajnálat,
ez itt a legvidámabbik falanszter,
s eltűrhetetlen kiváltságait
eltűri még a maradék világ.
Hogy tudósíthassunk huszonnégy óránkról,
szelfiket készítünk önfeljelentéshez,

úgy teszünk, mintha mi is modell volnánk:
tallózunk, lájkolunk, megbökönk, megosztunk,
szolgálatok alá illesztve a széket.

S nem is marad majd el a központi hála:
választanak nekünk árucikket, kormányt,
mintát és katarzist, vágyat és szorongást,
csak a lélekbékét tagadják meg tőlünk.

Tengődünk itt, a felső egytizedben,
dúsabbakra és tán boldogabbakra
sandítva, halálig boldogtalanul,
mert a boldogság mindig relatív,
s mert az eszmény, ha végtelenített,
szükségképp az marad: elérhetetlen.

Csöpp türelem, még némi áldozat,
s majd a tükör is elhomályosul:
amiért haltunk, végképp bagatell lesz,
s a törzsek, melyek egymással csatáztak,
feloldódnak érányi szerelemben.

Hars szóval telnek meg a felolvadt puszták,
lelassulnak a pörgő neuronok,
nem tágul tovább, elég tág a tér,
helye lesz megint kinnak és gyönyörnek,
s a mindent letörlő digitál-viharban
megtisztulva szalagvárosok épülnek
a funkciótlanná vált sztrádacsíkokon.

Eltűnik végleg a fényszennyezés:
nem kell már többé félnünk a sötétben,
felfedezzük újra a tágas égboltot,
s helyünk lesz ismét az Árkád alatt.

Jó lesz nekünk, mert megszabadulunk

taposómalomtól, önszipolyozástól:
szinkronban lépünk fogyó napjainkkal.
Visszatérünk az örök origóhoz,
nem hiszünk többé talmi haladásban,
nem leszünk teremtés-gyarmatosítók,
lefejtjük a kiválasztottság gőgjét,
éljük, ami életként nekünk adatik.
Nem akarunk többé már Istenné válni,
mert Istennek lenni elviselhetetlen.
S mert az idők mindig beteljesülnek,
nyugtázhatjuk majd kábán, hunyorogva:
íme, az idő beteljesedik.

Utazás

Az utazás a halál tagadása.

Nem a kezdet és nem a vég,
állandó köztes állapot,
felfűzött állomásfűzér,
hosszan kitartott készülődés.

Rugaszzkodás, elmozdulás,
áthangolt koordinátarendszer,
a téridő meghódítása,
örök pályamódosulás.

Kimerevített elkésések,
viszonylagos megérkezések,
a kaland mint sorsmetafora,
az út mint életmetafora.

Kipipálandó bédekkerlapok,
nevünkre vett nevezetességek,
törvény és esetlegesség,
kéjvágy és beteljesülés.

A halál az utazás tagadása.

Cellulóz

Csak a lélek, mi hű marad:
a matéria pusztá póz.
Szájöblödben a műanyag,
fogaid közt a cellulóz.

Hírmondó sincs a régi sejtéből:
csak az érzés, mi áttelel.
Mint krumpliszák, az élet eldől –
égi sáfárnak nem felel.

S majd a lélek is szerteszáll:
semmi-gőz lesz a minden-bírák,
hóka visszfény a létezés.

Tengertúl-kápónk terpeszál,
ám hajtókáján ott az Írás:
ez a bérünk (és nem kevés).

Szmogszonett

Végnapjait tapossa az advent,
megint nem lesz fehér ünnepünk,
szmogfellegek alatt létezünk,
s a lelkünkben sincs még olyan nagy rend;

nem kerül idő szelekcióra,
hurcoljuk a bűnt és az erényt,
kikövetkeztetnünk kell a fényt –
mi lesz, ha előtte üt az óra;

tragikusabb mi lehetne annál,
ha egy projektum félbeszakad,
s nincs többé, ki híven összerakja;

tán ha programos tétlen maradnál,
szétpukkanna víz színén a hab –
sálmaszk nélkül mennél a szabadba.

Summa summarum

Biztonságban vagy valahára:
őrangyal-sereg körbefog.
Letörölve a palatábla
s készenlétben a görbebot.

Ami lesz, elmúlt; s ami volt már,
vagy elsüllyed, vagy felbukik.
Miközben pusztá sík az oltár,
emlékkel-tervvel vagy dugig.

Mennyei tökély kísértése:
evolúciós mánia.
Nincs hátradőlés, lásd be végre:
Isten fia – ember fia.

Ami lehetnél, az már voltál,
s ami nem lehetsz, az vagy épp.
Finomkodók közt kultúrbarbár,
üdvözülésben tartalék.

Ellenség féregfúrta földben,
barát köröz a sír fölött.
Göröngy dobban és lélek döbben,
szeráfot fűznek ördögök.

Randevújukból megfoganhatsz
mint egyszemélyes égi kar.
Aládúcol a halandó dac,
s nincs Teremtő, ki rád rivall.

Nincsen ítéshatóság, aki büntet
s aki jutalmaz – csak te vagy.
Eredben régi verssor lüktet:
időd az örök pillanat.

Talán a rák rág, tán az agy-szú,
vagy az örömtank lesz üres.
Elmúlásra fel, rajta, uccu,
légy eszes, lelkes, légy szíves!

Ám addig készen áll a koffer,
s becsekkolni is jut idő.
Végtelenítve jár a stopper,
hurokfilmez a vetítő.

Törölve tábla, irtva laptop,
betolva az infúzió.
Szív és agy egy ütemre kattog,
s a halál sem retorzió...

Végakarat

Terítsd rám gyapjútakaródat,
hadd melegedjek búcsúzólag,
most mondom még, míg van mese,
akkor nem lesz már semmise;

úgy volna jó maradni csöppet,
harmatként szikkadt nyári földnek,
amely százfelé úgy reped,
mint a bőrön a dúlt erek;

aztán tűnődni csendben, hosszan,
már elmenőben, távozóban,
nézni arcod, míg szép szavak
melengetnek a pléd alatt.

Egynyár

A testi kórok tán gyógyíthatóak
a lélek más – már lélekmás ural
a biztos összeomlás ím a holnap
mi túlélhet még – az egynyári dal

Nincs is más idő mint ez az egynyár
kimerevült egyszervolt jövő
mentolízű a metál s a mentál
minden áldott reggel visszajő

Hangya

Karóival körbevett a kórság,
élted zsugorodó földdarab,
itt henyélsz egy lucfenyő alatt,
a fakérgen korzózna a hangyák;

nincs egy testrész, mely cserben ne hagyna,
egymás ellen vívna vad csatát,
messze már a gőgös ifjúság,
fakérgen korzózó fürge hangya;

vén tenornak bicsakló a hangja,
Táncos-völgyben jól táplált lovak,
temesd el sok-nagy fájdalmadat:
szökj a kérgen, mint a vöröshangya.

Esztéka

Duzzatag dug-nyirokcsomók
előlegeznek nyaktilót

Lenge lélek bár elragad
benn a szerkezet már rohad

Tavalyelőtti széria
kifutó masinéria

Sorsa az ekrazit s trotil
bontásra érett oldmobil

Túlpartra magam átviszem
garanciális szervízen

Birkózni tusig van birok
csak aztán győzze a nyirok

Szabadság

Ha sóvárogsz a szabadság után
és utántölt a rezgő ideálkép
még fénynek tetszik ezüst életárnyék
s a determinált sors mered bután

A rabszolgalét szürkén felelőtlen
s mint ilyen nap mint nap felszabadít
a ma árkából elláss holnapig
és evickélj a parttalan időben

S ha nem segít már locsifecsi álom
és elnémul a nyelv a végtelen
a súlyos nemre mondassék igen
az életfricska győzzön a halálon

Húszezer nap

És eljő a nap a húszezredik
és lesz nektár és nassolgatni lótosz
és egy tömb marad habár eltelik
és minden egyéb prémium és bónusz

És eljött a nap a húszezredik
és mondták nevelsz burjánzó halált
és bónusz-élted nasstalan telik
és végtelen nektár-terápiád

Sejtelelem

(A Kétszáz Évesnek)

Életem ötvenötödik évében
tud engem az Isten ingázó révében
áldom bölcsességét tücskösen kérészen
hálával mi jóban volt s lehet még részem

Utószó

Csontos János (1962–2017) kötetünkben olvasható legkorábbi versei az 1980-as évek ifjú lírikusát elevenítik meg az Olvasó szeme előtt: az egykori matematika–fizika szakos diákét, aki végül a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem (ma Debreceni Egyetem) magyar–francia szakán diplomázott tanárként. Egy évvel később, 1988-ban pedig a Bálint György Újságíró Főiskolán vehette át oklevelét művelődéspolitikai szakon. Ahogy tanulmányai, úgy pályája sem volt egyoldalú, a költészet mellett végigkísérte az újságírás. Sokszínű, aktív publicista munkássága során számos lap születésénél működött közre mint alapító,¹ és seregnyi fórum közölte cikkeit; rangos orgánumoknak volt szerkesztője, rovatvezetője, főszerkesztője.² Életművére visszatekintve arról sem feledkezhetünk meg, hogy az ezredfordulótól filmkészítéssel is foglalkozott, többek között szerkesztő-riportere volt a kortárs építészeket, írókat bemutató, hiánypótló *Írókorzó* és *Építészkorzó* sorozatoknak, de

1 A debreceni *Határ* című diákfolyóirat egyik alapító szerkesztője (1986–1988), a szentendrei *Folyam* című folyóirat alapító főszerkesztője (1989–1991). 1990-ben megalapította a *Debreceni Krónika* című napilapot, 1991-ben pedig a *Szabadhajdú* című hajdúböszörményi hetilapot, majd 2009-ben a *Nagyítás* című irodalmi hetilapot, amely főszerkesztésével 2010-ig működött. Ő volt a Magyar Írószövetség *Olvasat* című online napilapjának szellemi atyja is, melynek indulását 2018 februárjában már nem érthette meg; valamint alapítója volt a *Zenekar*, a *Vegyipar/Chemical Industry*, a *Stratégiai Tervezés*, a *Duna Hírnök* és a *Gloriett* című lapoknak.

2 1992-től az *Esti Hírlap* kulturális rovatvezetője; 2003 és 2009 között a *Magyar Nemzet* főmunkatársa; 2011-ben az MTI szerkesztője; 2015-től a *Napi Gazdaság*, majd a *Magyar Idők* főmunkatársa; szerkesztője volt a *Polisznak* (1994–1995), valamint a *Magyar Naplónak* (1994–1995 és 2012–2015).

szerkesztett, vezetett televíziós magazint³ és vitaműsort.⁴ Termékenységét, munkabírást és alkotói kedvét mutatja, hogy a versek mellett számos interjú-, riport- és tárcakötete jelent meg, miközben regényíróként is bizonyította tehetségét, fáradhatatlanságát.⁵

Mindeközben az évtizedeken átívelő költői hang Cson-
tos János 2017 decemberében bekövetkezett haláláig alig-
alig változott. Habár ez idő során a formakultúra mind
kifinomultabbá, sokoldalúbbá vált, s egyre nagyobb teret
kapott a „költői családja” felállítása, a klasszikusokhoz való
kapcsolódás hangsúlyozása, alapértékeit tekintve a líra szin-
te változatlanul vonul át a szűkre szabott alkotói időn. Ám
szűkre szabottságában a csoda (mint annyi általa nagyra
becsült elődjével) vele is megtörtént: az életmű egész, leke-
rekített. Végiglapozva száz remekbe szabott versét, melyek
a gyermekkori, fiatalkori emlékektől, életképektől a közép-
korú ember hitvallásán, szerelmén, házasságán, világnéze-
tének mind karakteresebb megnyilvánulásain át vezetnek
minket a halál előtti hónapok sorskérdéseiig, a szembenéző
líra legmélyebb, elemi erejű költeményeiig, csöppnyi hi-
ányérzetünk sem támad. Mintha a költő – egy matema-
tikus precizitásával – megtervezte volna egész életművét.
A válogatás utolsó oldalait böngészve az is jól kivehető,
hogy az életének 56. évében járó, érett alkotó már tudta,
hamarosan magával sodorja az elmúlás szele. Legutolsó

3 *Kalendárium*, Duna Televízió (2001–2002); *Kő kövön*, Hír
Tv (2007–2010, Novák Lajossal).

4 *Fonák*, Echo Tv (2015–2016).

5 *Angyaldekameron*. Magyar Napló, Budapest, 2015; *Delta*.
Egy történet cserepei. Guttenberg Pál Népfőiskola – Orpheusz Kiadó,
Terény – Budapest, 2019.

műve (címében is) Arany János élet- és pályáösszegző versét idézi: „Életem ötvenötödik évében / tud engem az Isten ingázó révében / áldom bölcsességét tücskösen kérészen / hálával mi jóban volt s lehet még részem” (*Sejtelem*).

Csontos János kétségtelenül tudatos lírikus volt – ilyen gondosan megkomponált ballada- és hexameterciklusokat (melyekből kötetünkben is olvashatók részletek) vagy akár könyvnyi terjedelmet is kitevő szonettciklusokat (mint az 1997-ben megjelent *Szonettregény*)⁶ másképp képtenség megírni, hiszen a roppant nagy, kitartó és elmélyült munka mellett ahhoz alapos tervezés is szükséges. S hogy a változatos formakultúrával miként törekedett egyfajta „számítani egyensúly” megteremtésére is, azt kiválóan listázza monográfiája,⁷ Vitéz Ferenc *Ezeregy nappal – szépség az agóniában*⁸ című írásában, a költő utolsó verseskötetéről szólva: „rendíthetetlen leltárkészítő [...] volt, a számok mágiája mindent áthatott, összekötve a transzcendens magasságokat a realitással. [...] Matematikai mintákba rendezte kötetait: *Kétezer leütés*; négyzetre emelt *Szonettkoszorú*; ezerbetűs kisesszék a *Kárpát-koszorúból*; *XL*: a negyvenévesen összegyűjtött versek; negyvenöt évesen negyvenöt tisztelegő vers a magyar költészet előtt; az *Angyaldekameron* száz fejezete, fejezetenként tízezer, összesen egymillió betű.” – E felsoroláshoz immár hozzátehetjük, mostani, száz verset tartalmazó posztumusz kötete a *Húszezer nap* címet viseli,

6 Göncöl Kiadó, Budapest.

7 Vitéz Ferenc: *Csontos János, az ezredváltó magyar Dante*. Coldwell Art Kiadó, Budapest, 2016.

8 *Magyar Hírlap*. <https://www.magyarhirlap.hu/velemenyl/20221126-ezeregy-nappal-szepseg-az-agoniaban>, utolsó letöltés: 2023. október 11.

melynek eljövetelet (élete 55. évének vége felé) utolsó verseinek egyike dokumentálja. E várt és megverselt húszezredik napot sajnos azonban már nem sokkal élte túl.

Az óraműves precizításával megmunkált, midig szabatos, aprólékosan kidolgozott lírájában gyönyörködve ugyanakkor azt is érdemes megfigyelni, hogy akkurátusan komponált formái bizonyos esetekben legalább annyira szolgáltak rejtekhelyül a lírai én számra, mint amennyire a mesterségbeli tudás hírnökei voltak. Csontos János költészetéről írva, értő elemzője, Alföldy Jenő a kitarulkozás nehézségei okozta belső vívódást így látta a 2010-es évek elején: „Költőnek visszavonultan munkálkodó, ritkán publikáló alkatnak ismerem meg. Míg újságírói munkáját a katona munkafegyelmevel és rendszerességével, a nyilvánosság előtt végezte és végzi, addig a versírást inkább a »remete« visszafogottságával, a ritka megjelenések idején mégis meglepő termékenységgel folytatja. Magányossága töprengő alkatából fakad. Szereti a bonyolult, igényes formákat, a formai feladat számára inkább lendítő erő, mint akadály. Láthatóan küszködik azért, hogy a tárgyias formaművész volta ne akadályozza őszinteségében. [...] a forma rendezett, szinte kristályos szerkezetű [...] Legjobb darabjaiban [...] egy tükörszoba fényességébe állítja őt ez a csillámlás, mely szinte minden oldalról megmutatja őt: a pedáns munkatisztelet és alázat emberét épp úgy, mint a világról és az emberekről sokat tudó, ironikus, szatírára hajló és kételkedő egyéniséget.”⁹

Amikor Alföldy Jenő e sorokat írta, az életmű lezárulásáig már csupán alig több mint fél évtized volt hátra. De éppen

9 Alföldy Jenő: *Időntúli szabaddobás*. In: Csontos János: *Delelő*. Magyar Napló Kiadó, Budapest, 2011.

ebben a néhány évben, két utolsó líragyűjteményében¹⁰ jutott el Csontos János költészete az igazi kiteljesedésig, ahol a mély gondolatiság mind letisztultabb egyszerűségben találkozik a kifinomult képrendszerekkel. Ez a költői tapasztalás szülhetett olyan következtetéseket, mint a *Tabula smaragdina* című vers bevezető sorai: „Csak ami való, hazugság nélküli, biztos és igaz, csak az érdemes pennára és árkusra”. S e találkozásból születtek a vallomásos líra legszebb darabjai is, melyekben a vershang egyre személyesebbé válik, miközben az egyéni élmények (vagy tragédiák) mindinkább egyetemes érvényt nyernek, ahogy egyik utolsó szonettje, a *Cellulóz* quartináinak kép- és gondolatrendszerében: „Csak a lélek, mi hű marad: / a matéria puszta póz. / Szájöblödben a műanyag, / fogaid közt a cellulóz. // Hírmondó sincs a régi sejtből: / csak az érzés, mi áttelel. / Mint krumpliszák, az élet eldől – / égi sáfárnak nem felel.”

Habár a fegyelmezett formaverselést Csontos János sosem bontotta meg, élete végéhez közeledve csaknem minden költeménye maga a „tükörszoba”: leplezetlenül mutatja meg életszeretét s a szeretteihez való ragaszkodást épp úgy, mint az elmúlás felé vezető út és az agónia testi-lelki stációit (legutolsó versciklusának címe is: *Stációk*). Vitéz Ferenc már idézett írásában Hamvas Bélához kapcsolódva fogalmazza meg áttetsző tisztsággal: „A szépség olyan finom és gyöngéd tündöklése az elmúlásnak, ami a megszűnés pillanatában még utoljára fölragyog a maga teljességében.” Most, az immár lezárult munkásság perspektívájából tekintve át az életmű egészét, világosan lát-

10 *Tíz év, Magyar Napló, Budapest, 2015; Ezeregy nappal, Magyar Napló, Budapest, 2017.*

szik, hogy e végső tündöklés ragyogásával Csontos János versvilágának egészét bevonja. E kötet készítői remélik: a költő száz (szubjektíven válogatott) legjobb versét lapozva, az Olvasó e ragyogásnak maga is tanúja lehet.

Rózsássy Barbara

Tartalom

Kezdetben volt.....	5
Naphosszat fociztunk,.....	7
A boncterem kékes fénye.....	9
Fekszem a műtőasztalon,.....	11
Tavaszi.....	13
Gyermekkor.....	16
Cserepek.....	18
Tündöklek.....	19
Altató apámnak.....	23
Hét tehén.....	24
Fiúdal.....	25
A gyermekkor vége.....	27
Odüsszeusz éneke.....	28
Stressz.....	29
Az utolsó szó jogán.....	30
Vízkereszt.....	34
Mea culpa.....	35
Kék leánderek.....	36
Leányvásár.....	37
Dicsértessék.....	39
Hazajárók balladája.....	40
Búcsúzkodók balladája.....	42
Füredi triptichon.....	44
Dünnögő disztichonok.....	47
Kanada.....	48
Indulás, érkezés.....	51
Egyéjszakás kaland.....	52
Oda, a nyugati szélhez.....	53
Esti szonett.....	54
Angol szonett egy londoni októberről.....	55

Ódivatú szonett.....	56
Ajándék vers.....	57
Ölelkező szonettek.....	58
Akvarell.....	60
Bagolyszemű.....	61
Delelő.....	62
Negyvennégy évgyűrű.....	63
Dicsértessenek, kik szeretnek.....	65
Fohász.....	66
De profundis.....	67
Szerelmi ámok.....	68
Kántáló.....	69
Tengerészrondó.....	70
Magellán.....	73
Titkok.....	74
Palotai templomok.....	76
Kolorit.....	77
Rigó.....	78
Poétika.....	79
Majd.....	80
Egy mondat a hazugságról.....	81
Új évezred után.....	90
Mesterségemhez.....	91
Adjon az Isten.....	93
Arccal a földnek.....	94
Öregedő férfi dünnyögi.....	95
Tabula smaragdina.....	96
Nagypénteki elégia.....	97
Tengerfüröd.....	100
A hűtlen hálaéneke.....	103

Éjjeli rapszódia.....	104
Építészet.....	106
Irodalom.....	108
Karácsony.....	110
Szanaszerke.....	111
Szonettsziluett.....	112
Cím nélküli versek.....	113
Csöngé, időszámítás előtt.....	118
Közel/ítések.....	119
Fertő-sakk.....	123
Bakonyszűcs.....	126
Indián vénasszonyok nyara.....	127
Reggeli fények.....	128
Szeretetlenelv.....	129
Édeshaza.....	130
Hanyatlástörténet.....	131
Maszkabál.....	132
Négy évszak.....	133
Túlélő-show.....	134
4x4.....	136
Kérdések Weöreshöz.....	137
Jóslat.....	138
Illuzionizmus.....	139
Érettségi találkozó.....	140
Lamentációk.....	141
Kút.....	143
Privát idő.....	144
Tétova triptichon.....	145
Nostradamus apokrif jóslata.....	147
Utazás.....	153

Cellulóz.....	154
Szmogszonett.....	155
Summa summarum.....	156
Végakarat.....	158
Egynyár.....	159
Hangya.....	160
Esztéka.....	161
Szabadság.....	162
Húszezer nap.....	163
Sejtelem.....	164
Utószó.....	165

ORPHEUSZ KIADÓI KFT.

1062 Budapest, Bajza utca 18.

E-mail: orpheus.kiado@gmail.com

Kiadásért felel az Orpheusz Kiadó ügyvezető igazgatója.

Szerkesztés: RÓZSÁSSY BARBARA

Tördelés, tipográfia: PÁNCZÉL ANDRÁS

Nyomdai munkálatok:

ISBN 978-615-6638-03-8

1494/24

CSONTOS JÁNOS
(Ózd, 1962 – Budapest, 2017)
József Attila-díjas költő, író

Csak a lélek, mi hű marad:
a matéria pusztá póz.
Szájöblödben a műanyag,
fogaid közt a cellulóz.

Hírmondó sincs a régi sejtből:
csak az érzés, mi áttelel.
Mint krumpliszsák, az élet eldől –
égi sáfárnak nem felel.

S majd a lélek is szerteszáll:
semmi-gőz lesz a minden-bírási,
hóka visszfény a létezés.

Tengertúl-kápónk terpeszáll,
ám hajtókáján ott az Írás:
ez a bérünk (és nem kevés).

Cellulóz

2500-

Csontos János

Húszezer nap

ORPHEUSZ
KIADÓ